

24- 25-26-27-28
Handelingen 29 · 30 · 31- 32 - 33 · 34

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990-1991

Vergaderingen van januari 1991

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BEGROETING BUITENLANDSE DELEGATIE

FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE LEEFMILIEU EN NATUUR

INTERPELLATIES

NIET-UITZENDEN VAN EEN BRT-AFLEVERING BETREFFENDE DE REPRESSIE

OPVOEDING TOT RELATIEBEKWAAMHEID

OVEREENKOMST TUSSEN HET VLAAMSE GEWEST EN DE NV AQUAFIN

STATUUT BRT

UITVOERING VAN HET MAASDIJKENPLAN

VERONTREINIGING DOOR MESTSTOFFEN

VERZOEKSCHRIFTEN

VLAAMSE DIENST VOOR DE BUITENLANDSE HANDEL

VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK

VLAAMS INSTITUUT VOOR DE BEVORDERING VAN HET WETENSCHAPPELIJK-
TECHNOLOGISCH ONDERZOEK IN DE INDUSTRIE

VORMING EN BEGELEIDING VAN ZELFSTANDIGEN EN KMO's

Inhoud

Nr. 24   **Maandag 7 januari 1991**

Berichten van verhindering, blz. 829

Samenstelling van een Commissie

Wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 829

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de NV Aquafin, blz. 829

Sprekers : de heren A. Denys, L. Hancké, J. Timmermans, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans, de heren Jozef Bosmans, G. Verhaegen

Motie van aanbeveling, blz. 845

Interpellatie van de heer J. Dufaux tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de oprichting van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, blz. 845

Sprekers : de heren J. Dufaux, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer W. Peeters tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het niet-uitzenden van een BRT-aflevering betreffende de repressie

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het niet-uitzenden van een BRT-aflevering betreffende de repressie, blz. 847

Sprekers : de heren W. Peeters, W. Luyten, G. Annemans, Minister P. Dewael, de heren L. Hancké, G. Verhaegen

Motie van aanbeveling, blz. 855

Interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de weerslag van de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs op het aantal inschrijvingen in de Nederlandstalige muziekacademies in Brussel, blz. 855

Verdaagd

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het Erasmusproject, blz. 855

Sprekers : de heer E. Van Vaerenbergh, Minister D. Coens

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de uitbreiding van de Franstalige school in Sint-Martens-Voeren

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de politiek van de Vlaamse Executieve in Voeren, blz. 858

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren G. Annemans, W. Luyten, Minister D. Coens, Minister G. Geens

Interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de omzetting van de eindejaarspremie van leraren en ambtenaren in maaltijdcheques

Verdaging, blz. 863

Interpellatie van de heer G. Verhofstadt tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het niet-instellen van een annulatieberoep bij het Arbitragehof inzake de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

Verdaging, blz. 863

Regeling van de werkzaamheden, blz. 863

Verzoekschriften, blz. 863

Nr. 25   **Dinsdag 8 januari 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 865

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 865

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 865
Intrekkingen, blz. 865

Verslagen

indiening, blz. 866

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 866

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 866

Ontwerp van decreet tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer

— 408 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 866

Sprekers : de heer F. Aerts, verslaggever, de heren J. Caudron, E. Vandebosch, J. Timmermans, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 874

Sprekers : de heer J. Geysels, Minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen

— 423 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 877

Sprekers : de heren E. Vandebosch, M. Capoen, A. Van Nevel, verslaggever, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

mans, de heren E. De Groot, J. Timmermans, J. Van Looy

Regeling van de werkzaamheden, blz. 888

Nr. 26   **Dinsdag 8 januari 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 889

Samenstelling van een Commissie, blz. 889

Wijziging onder de plaatsvervangende leden

Ontwerp van decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen

— 423 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 889

Sprekers : de heren J. Van Looy, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 897

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. De Seranno, Minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek

— 425 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 914

Sprekers : de heer F. Aerts, verslaggever, de heer J. Laverge, Minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 917

Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

— 426 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 922

Sprekers : mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, verslaggever, de heer J. Laverge, Minister N. De Batselier, de heren W. Luyten, A. Denys, G. Janzegers, P. Deprez, G. Annemans, W. Verreycken

Artikelsgewijze bespreking, blz. 935

Regeling van de werkzaamheden, blz. 939

Nr. 27   **Woensdag 9 januari 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 941

Ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de

bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie — 427 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 941

Sprekers : de heer F. Aerts, verslaggever, de heren J. Laverge, H. Candries, G. Verhaegen, Minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 948

Ontwerp van decreet betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen — 428 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 952

Sprekers : mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, verslaggever, de heer J. Laverge, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heer H. Candries, Minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 960

Beleidsbrief Opvoeding tot relatiebekwaamheid

— 379 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 971

Sprekers : de heer F. Sarens, verslaggever, de heer G. Janzegers, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 973

Nr. 28   **Woensdag 9 januari 1991**
  Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 975

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de heropening van de vetsmelterij-beenmaalterij Baert-Verlee in Rillaar, blz. 975

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de werkingsproblemen bij OVAM ten gevolge van de inwerkingtreding van het decreet betreffende het bestuurlijk beleid, blz. 976

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de overtreding van TALUFT-normen voor stofhinder in de Gentse Kanaalzone, blz. 978

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over mogelijke problemen bij de uitbreiding van de Vlaamse school in Komen, blz. 979

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche, Ge-

meenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het imago van de Vlaamse administratie naar aanleiding van een VTM-uitzending, blz. 980

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de voorgenomen ontslagen bij Sylvania GTE in Tienen en Philips in Leuven, blz. 981

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van de uitvoering van het bestaande Maasdijkenplan, blz. 982

Sprekers : de heer M. Didden, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 984

Beleidsbrief Opvoeding tot relatiebekwaamheid

- 379 (1990-1991) — Nrs. 1 - 3

Bespreking (Voortzetting), blz. 984

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heren E. Baldewijns, E. Van Vaerenbergh, Minister D. Coens

Motie van aanbeveling, blz. 990

Ontwerp van decreet tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer

— 408 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmingen, blz. 990

Hoofdelijke stemming, blz. 991

Ontwerp van decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen

— 423 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmingen, blz. 991

Hoofdelijke stemming, blz. 1001

Ontwerp van decreet betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek

— 425 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen, blz. 1002

Hoofdelijke stemming, blz. 1003

Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

— 426 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1004

Hoofdelijke stemming, blz. 1008

Ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie - 427 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen, blz. 1009

Hoofdelijke stemming, blz. 1009

Ontwerp van decreet betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandi-

gen en de kleine en middelgrote ondernemingen

— 428 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen, blz. 1010

Hoofdelijke stemming, blz. 1012

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1013

Nr. 29   **Dinsdag 22 januari 1991**
  Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1015

Samenstelling van een Commissie, blz. 1015

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzakelijkheid van een algemeen MER-decreet, blz. 1015

Sprekers : de heren J. Timmermans, E. Gryp, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer Jozef Bosmans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de maximaal toelaatbare concentraties van reststoffen in het leidingwater, blz. 1019

Sprekers : de heren Jozef Bosmans, J. Dufaux, E. Gryp, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de uitvoering van het milieuvergunningsdecreet, blz. 1024

Sprekers : de heren E. Gryp, E. Vandebosch, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1029

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bijsturing van het Afvalstoffenplan 1991-1995, blz. 1029

Ingetrokken

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1029

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vaststelling van het Afvalstoffenplan 1991-1995

Interpellatie van de heer I. Egelmeers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleid in de Rupelstreek, blz. 1029

Sprekers : de heren J. Timmermans, I. Egelmeers, E. Vandebosch, E. Van Vaerenbergh, J. Geysels, F. Cauwenberghs, mevrouw M. Vogels, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1038

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1038

Nr. 30   **Dinsdag 22 januari 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1039

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer G. Verhofstadt tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het niet-instellen van een annulatieberoep bij het Arbitragehof inzake de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, blz. 1039

Verdaagd

Interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de weerslag van de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs op het aantal inschrijvingen in de Nederlandstalige muziekacademies in Brussel, blz. 1039

Sprekers : mevrouw N. Maes, Minister D. Coens, de heer W. De Vlieghe-re

Motie van aanbeveling, blz. 1044

Interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de omzetting van de eindejaarspremie van leraren en ambtenaren in maaltijdcheques

Interpellatie van de heer W. De Vlieghe tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het gebruik van maaltijdcheques als eindejaarspremie voor ambtenaren

Interpellatie van de heer L. Peeters tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het gebruik van maaltijdcheques door de Executieve, blz. 1044

Sprekers : de heren E. Beysen, W. De Vlieghe, L. Peeters, J. De Roo, Minister L. Van den Bossche, de heer J. Geysels

Interpellatie van de heer R. Garcia tot de

heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de subsidiëring van het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen SJERP van de Vrije Universiteit Brussel, blz. 1054

Sprekers : de heren R. Garcia, E. Van Vaerenbergh, Minister J. Lenssens

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het toezicht van de Vlaamse Executieve op de facilititeitengemeenten, blz. 1057

Sprekers : de heer E. Van Vaerenbergh, Minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer L. Peeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overdracht van het personeel van de NV Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel naar de Gewesten, blz. 1060

Sprekers : de heer L. Peeters, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1063

Nr. 31   **Woensdag 23 januari 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1065

Voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap — 349 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 18

Voorstel van decreet van de heer A. Denys, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende oprichting en regeling van het statuut van de Vlaamse openbare radio-omroepmaatschappij en een Vlaamse openbare televisie-omroepmaatschappij — 316 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1065

Motie van orde

Voorstel tot verwijzing naar Commissie, blz. 1065

Sprekers : de heren A. De Beul, A. Denys, H. Van Dienderen, G. Verhaegen, P. Chevalier, L. Vanhorenbeek

Voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap — 349 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 18

Voorstel van decreet van de heer A. Denys, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende oprichting en regeling van

het statuut van de Vlaamse openbare radio-omroepmaatschappij en een Vlaamse openbare televisie-omroepmaatschappij — 316 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 1068

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heren A. Denys, W. Luyten, E. Van Rompuy, A. De Beul, H. Van Dienderen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1081

Nr. 32   **Woensdag 23 januari 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1083

Voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap — 349 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 18

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 1083

Sprekers : de heren W. Verreycken, E. Van Rompuy, A. De Beul, L. Vanhorenbeek, Minister L. Van den Bossche, de heren P. Chevalier, A. Denys

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1100

Sprekers : de heren L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, A. Denys, A. De Beul, P. Chevalier, W. Verreycken, H. Suykerbuyk, H. Candries, D. Van Mechelen, H. Van Dienderen, G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1118

Nr. 33   **Donderdag 24 januari 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1119

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1119

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1119

Samenwerkingsakkoord

Indiening en verwijzing, blz. 11119

Verslag

Indiening, blz. 1119

Jaarverslag

Indiening, blz. 1120

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 1120

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1120

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening en verwijzing, blz. 1120

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1120

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 1120

Voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap

— 349 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 18

Artikelsgewijze bespreking (Voortzetting), blz. 1120

Sprekers : de heren A. De Beul, A. Denys, E. Van Rompuy, L. Vanhorenbeek, P. Chevalier, W. Verreycken, Minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1138

Nr. 34 Donderdag 24 januari 1991 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1139

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het dossier van de verbrandingsoven in Vlaams Brabant, blz. 1139

Actuele vraag van de heer R. Van Hoo-land tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de participatie van Severn Trent bij de bouw, de financiering en de exploitatie van een nieuwe waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen, blz. 1140

Actuele vraag van de heer R. Van Hoo-land tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de personeelsbezetting bij OVAM in het licht van de nieuwe personeelsformatie en taakomschrijving, blz. 1141

Actuele vraag van de heer M. Van Peel tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de beschikbaarheid op 1 februari van alle elementen die de scholen in staat moeten stellen het personeelskadêr, de kredieten, de toela-

gen en de rationalisatienormen te berekenen, blz. 1142

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de Vlaamse school in Komen, blz. 1143

Actuele vraag van de heer H. Van Dierenderen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de omvorming van een ambachtelijke zone tot landbouwgebied in Zoersel, blz. 1144

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het verlenen van een vergunning voor de uitbreiding van een transportbedrijf in Beveren, blz. 1145

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de houding van de VDAB ten opzichte van Nederlandsonkundige werkzoekenden en buitenlandse, blz. 1146

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de door de regionalisering van het Rijksfonds voor de Sociale Reclassering van Minder-Validen veroorzaakte moeilijkheden bij het uitreiken van parkeerkaarten, blz. 1147

Verdaagd

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verstoring van de saneringsoperatie betreffende de tankcleaning-bedrijven ten gevolge van een uitspraak van de rechtbank te Dendermonde, blz. 1147

Sprekers : de heer J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Actuele interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de waterverdragen met Nederland, blz. 1150

Sprekers : de heren M. Van Peel, E. Gryp, Minister J. Sauwens, de heren E. Beysen, L. Hancké

Begroeting buitenlandse delegatie, blz. 1157

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1157

Motie van aanbeveling van mevrouw A. Leysen C.S. tot besluit van de op 9 januari 1991 behandelde Beleidsbrief Opvoeding tot relatiebekwaamheid — 379 (1989-1990) — Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1157

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 7 januari 1991 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest

en de NV Aquafin — 442 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1158

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geyssels, J. Timmermans

Motie van aanbeveling van de heer W. Verreycken tot besluit van de op 7 januari 1991 door de heer W. Peeters en de heer G. Annemans gehouden interpellaties tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het niet-uitzenden van een BRT-aflevering betreffende de repressie

— 443 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1161

Sprekers : de heren W. Verreycken, W. Peeters

Motie van aanbeveling van de heer C. Moors C.S. tot besluit van de op 9 januari 1991 behandelde actuele interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van de uitvoering van het bestaande Maasdijkenplan

— 444 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1163

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de door de regionalisering van het Rijksfonds voor de Sociale Reclassering van Minder-Validen veroorzaakte moeilijkheden bij het uitreiken van parkeerpaarten, blz. 1163

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) **en toegevoegde actuele vraag** (Regl. art. 75, 4, c)

Actuele interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over een mogelijke wijziging van het gewestplan betreffende de Solterheide te Neerglabbeek

Actuele vraag van de heer H. Van Dierenderen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de voorgenomen gewestplanwijziging betreffende de Solterheide te Neerglabbeek, blz. 1164

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heer H. Van Dierenderen, Minister L. Walt Niel, de heren M. Didden, V. Peuskens

Voorstel van decreet van de heren P. Chevalier en E. Van Rompuy houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap — 349 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 18

Artikelsgewijze bespreking (Voortzetting), blz. 1171

Sprekers : de heren A. De Beul, E. Van Rompuy, A. Denys, W. Verreycken, P. Chevalier, Minister L. Walt Niel, de heer G. Annemans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1191

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

M. Tyberghien-Vandenbussche ; gezondheidsredenen.

Jos Bosmans, M. Capoen, J. Caudron, W. Content, J. Cuyvers, O. Van den Broeck, A. Van Nevel ; buitenslands.

P. Berben, O. Lefeber ; ambtsverplichtingen.

R. Vannieuwenhuyze, J. Verheyden ; familieverplichtingen.

SAMENSTELLING VAN EEN COMMISSIE

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Voor de SP is :

— in de Commissie voor Leefmilieu

en Natuurbehoud de heer Sleenckx als vast lid vervangen door de heer Lisabeth en de heer Lisabeth als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Sleenckx.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzakelijkheid van een algemeen MER-decreet

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Timmermans tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzakelijkheid van een algemeen MER-decreet.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik denk dat de Minister het met ons eens zal zijn wanneer wij zeggen dat de zes noodbesluiten van de Executieve inzake de milieueffectrapportering inderdaad noodbesluiten waren om dringend iets te doen voor de problemen inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu.

Voor ons is het echter duidelijk dat die MER bij elk groot en omstreten project moet worden toegepast, en dit niet in getrapte vorm maar in zijn

globaal aspect. Zelfs voor de inplanting van varkensstallen en pretparken, voor de uitbreiding van Zaventem of andere grote infrastructuurwerken, zelfs voor het Afvalstoffenplan en voor nieuwe industrieterreinen moet klaarheid worden geschapen.

— **De heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

Reeds in 1982 heeft huidige Voorzitter Louis Van Velthoven een voorstel van decreet ingediend dat door mij in 1988 werd geactualiseerd.

Wij geven grif toe, mijnheer de Minister, dat de Vlaamse Executieve, met de noodbesluiten van 23 maart 1989, een eerste aanzet heeft gegeven om dat enigszins te reglementeren. Volgens mij is het echter een onvoltooide symfonie van zes eenheden.

Ten eerste, de globale geïntegreerde politiek, het geïntegreerd beleid, komt niet aan de oppervlakte. Het doet mij denken aan de vroegere hokjespolitiek. Het ene aspect wordt niet met het andere samen genomen.

Ten tweede zijn er de brede mazen in het net. Ik zal geen ellenlange lijst opgeven van zaken die niet MER-plichtig zijn, maar die vanuit het oogpunt van milieu en van ruimtelijke ordening storend zijn. Om latere discussies te vermijden, zouden wij de drempels moeten verhogen. Met de zes besluiten van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989 kan men alle kanten uit en het is al te gemakkelijk de geest van deze besluiten niet te respecteren.

In de huidige MER-besluiten wordt

Timmermans

onvoldoende belang gehecht aan de bestaande toestand van het milieu. Om juist te kunnen oordelen over de impact van een nieuw bedrijf of project is het nodig dit te zien in de context van zijn omgeving. Het is het gecumuleerd effect dat vooraf moet worden ingeschat.

Een MER moet worden opgesteld op initiatief en op kosten van de initiatiefnemer van het project. Hij kan daarvoor een beroep doen op allerlei deskundigen, maar nergens staat vermeld dat het een deskundige moet zijn die de wisselwerking tussen de verschillende disciplines precies kan beoordelen. Om de efficiëntie te waarborgen zou een bepaling in die zin in de MER-besluiten moeten worden ingeschreven.

Met de coördinatie en de inspraak loopt het op het ogenblik ook mank. Zo werden de diverse overheden die later in de loop van de eigenlijke vergunningsprocedure een doorslaggevende rol spelen, niet geïnformeerd over welke projecten er al dan niet

een MER-procedure wordt opgestart. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan de gemeenten, de provincies, de besturen voor ruimtelijke ordening, voor landinrichting, voor monumenten en landschappen van AROL. Het is dan ook niet ondenkbaar dat bij deze overheden een gewone vergunningsaanvraag wordt ingediend, wat in de loop van de vergunningsprocedure heel wat problemen en tijdverlies kan opleveren.

De huidige MER-besluiten voorzien in geen overleg vooraf zodat de bevolking niet de kans krijgt om vooraf suggesties te doen, alternatieven te suggereren, de aandacht te vestigen op bepaalde punten enzovoort. Ik pleit ervoor dat tijdens het openbaar onderzoek meer informatievergaderingen en hoorzittingen zouden worden georganiseerd.

Mijnheer de Minister, voor de SP zijn inspraak en kwaliteit van het allereerste belang. Volgens ons moet de MER-wetgeving aan volgende voorwaarden voldoen. Ze moet slaan op een ruim toepassingsgebied, aandacht hebben voor alle redelijke ini-

tiatieven, kiezen voor kwaliteit, uitgaan van inspraak en openbaarheid van bestuur. Alle segmenten van het maatschappelijk leven moeten erbij worden betrokken. Ik denk in dit verband bijvoorbeeld aan hoorzittingen op gemeentelijk vlak, aan raadplegingen van de syndicale afvaardiging, enzovoort. Met toepassing van het principe dat de vervuiler betaalt ligt het voor ons voor de hand dat de ondernemer, de projectontwikkelaar of de overheidsinstantie verantwoordelijk voor het initiatief, de kosten van het onderzoek moeten dragen.

Wij vragen u in uw ontwerp van decreet ook te voorzien in de inschakeling van een onafhankelijke toetsingscommissie. Wij vragen u ook in uw ontwerp aandacht te hebben voor alle redelijke alternatieven en, zoals al gezegd, de inspraak uit te breiden tot hoorzittingen op gemeentelijk vlak en zelfs op ondernemingsvlak. Ook de lijst van MER-plichtige activiteiten moet worden aangescherpt. Het kan niet zijn dat initiatieven die een invloed hebben op het milieu en op de ruimtelijke ordening aan de MER-plicht zouden ontsnappen.

Mijnheer de Minister, ik zou graag vernemen of u in het ontwerp van decreet met deze belangrijke aspecten rekening wil houden. Zo het indienen van dit belangrijk ontwerp-decreet — om bepaalde aspecten die u in uw beleid heeft ingecalculeerd — nog lang uitblijft, zouden wij er bij de Voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu op aandringen dat ook op dat vlak het parlementair initiatief kan spelen, vermits het oorspronkelijk voorstel reeds jaren geleden werd ingediend en dus zeker als prioritair kan worden ingeschreven.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in aansluiting op de interpellatie van de heer Timmermans wens ik de aandacht te vestigen op een aantal bemerkingsen die wij reeds bij vorige gelegenheden hebben geformuleerd, maar die toch hun nut kunnen hebben indien een nieuw ontwerp van decreet zou tot stand komen, zodanig

P V V-Senator Jozef Bosmans, Voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud, had scherpe kritiek op het waterzuiveringsbeleid van de Vlaamse Executieve. Het Raadslid laakte met name de overtreding van de wet op de maximaal toelaatbare concentraties van schadelijke stoffen in het leidingwater

Gryp

dat correcties kunnen worden aangebracht aan de huidige geldige besluiten.

Het feit dat het college van deskundigen dat het MER moet opstellen volledig samengesteld wordt door het aanvragend bedrijf is tekenend op dat vlak. Bovendien kan dit college voor meer dan de helft bestaan uit deskundigen, aangeduid door het bedrijf zelf, zonder dat deze huisdeskundigen aan de criteria moeten voldoen die gelden voor de erkenning van de deskundigen van de gemeenschap. Alsof dit nog niet voldoende was, wordt de rest van het college niet aangeduid door de gemeenschap, maar gekozen door de initiatiefnemer. Ook blijkt dat economische overwegingen meer gewicht zullen hebben dan ecologische.

Volgens artikel 5 van de EEG-richtlijn moet de opdrachtgever van het MER informatie verstrekken over het project zelf, de mogelijke alternatieven, de milieu-effecten van het project en de maatregelen om deze te vermijden. Eigenaardig genoeg heeft de Vlaamse Executieve, die er nochtans angstvallend over waakt zeker niet verder te gaan dan de richtlijn die zelf het resultaat is van een compromis, het nodig geoordeeld hier een bijkomende informatie aan toe te voegen die niet ter zake is, want ze heeft niets te maken met het milieu, namelijk economische informatie betrekking tot de tewerkstelling. Dit is totaal overbodig, vermits deze gegevens reeds werden verstrekt bij de milieuvergunningsaanvraag. Dit is begrijpelijk maar niet te verantwoorden.

De bedoeling is duidelijk. Bij de uiteindelijke besluitvorming zullen deze economische factoren meer doorwegen dan de ecologische schade die ze aanrichten. Met de bepalingen van dit uitvoeringsbesluit is het bijvoorbeeld perfect mogelijk dat het college van deskundigen samengesteld wordt uit een vijftal deskundigen van het bedrijf zelf voor alle ecologische aspecten van het project en één deskundige van de gemeenschap voor het tewerkstellingsaspect : de eersten om de milieu-effecten te minimalise-

ren en de erkende deskundige om het belang van het project voor de tewerkstelling te beklemtonen !

Ten derde, dit besluit is in strijd met het milieuvergunningsdecreet dat het geacht wordt uit te voeren. Het besluit vermeldt uitdrukkelijk dat het rekening houdt met artikel 7, paragraaf 3 van het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985. Welnu, punt 2 van dit artikel 7, paragraaf 3 zegt dat het milieueffectrapport tenminste een beschrijving van de bestaande toestand van de lucht, het water, het geluid, de flora en de fauna in de gebieden die door de inrichting of door de daarbij horende werken kunnen worden getroffen, moet vermelden. Eigenaardig genoeg is deze verplichte beschrijving van de bestaande toestand niet in het artikel 4 van het besluit terug te vinden, zodat het onmogelijk wordt de aangerichte schade te vergelijken met de situatie vóór de inplanting van de hinderlijke inrichting.

Artikel 21 van het besluit maakt het mogelijk dat bij verlenging van bestaande vergunningen van MER-plichtige bedrijven geen MER moet worden opgemaakt. Daarover is grote heibel geweest bij de SERV toen daarover een advies moest worden gegeven. Men heeft dat dan verpakt in een omgevingsrapport, maar Joost mag weten wat het inhoudt.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, de heren Timmermans en Gryp verzoeken met hun interpellatie om informatie omtrent het ontwerp-decreet dat momenteel wordt behandeld en dat na te zijn ingediend in de Commissie en de Vlaamse Executieve in de publieke vergadering van de Vlaamse Raad zal worden besproken. Hierdoor wordt de MER-regeling, besluit van 23 maart 1989, definitief.

Ik zou niet zeggen dat dit besluit een noodbesluit is. Wij hebben destijds dit besluit bij hoogdringendheid goedgekeurd omdat de milieueffectrapportering niet alleen de omzetting is van de Europese richtlijn, maar ook omdat het een essentieel sluitstuk is, zeker als men vertrekt van de

noodzaak van een geïntegreerd milieubeleid, waarbij iedere beslissing belangrijke gevolgen heeft. Meestal zijn dat belangrijke vergunningsaanvragen, hetzij belangrijke investeringsprojecten. De effecten van deze beslissing op de omgeving moet men kunnen beoordelen in al zijn aspecten en niet meer zoals vroeger in compartimenten. Vroeger heeft men meer dan eens nadelige gevolgen ondervonden die bij de aanvang niet voldoende werden ingecalculleerd.

Het besluit van 23 maart 1989 had de intentie zo vlug mogelijk tot deze geïntegreerde aanpak te komen. Toen reeds hebben wij aangekondigd dat wij ter zake een decretale regeling zouden voorstellen. Dat voorontwerp van MER-decreet is reeds opgesteld en ingediend. Aan de SERV werd advies gevraagd, alsook aan de Vlaamse Raad voor Leefmilieu. Op 21 juni 1989 en 22 november 1989 werd advies uitgebracht. Rekening houdend met deze adviezen werd op 20 juni 1990 bij de Vlaamse Executieve een voorontwerp ingediend.

Een interkabinettenwerkgroep heeft de opdracht dit voorontwerp te onderzoeken en te bespreken. Hierover werd reeds bij herhaling vergaderd. Er werden ter zake reeds heel wat opmerkingen geformuleerd. Op dit ogenblik wordt een eindtekst neergeschreven waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende suggesties die in de interkabinettenwerkgroep werden aangebracht.

Ik ben het volkomen eens met de heren Timmermans en Gryp waar zij het hebben over de noodzaak van deze decretale regeling. Het lijkt mij echter niet aangewezen dat de Vlaamse Raad daar nu reeds dieper zou op ingaan aangezien het decreet, na goedkeuring door de Vlaamse Executieve en nadat de Raad van State advies zou hebben gegeven, uitvoerig behandeld zal kunnen worden in de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Minister, zal het dan weer vier jaar duren vooraleer wij het advies hebben van de Raad van State ?

Minister T. Kelchtermans : Ik kan

T. Kelchtermans

geen verplichtingen opleggen aan de Raad van State, mijnheer Gryp.

De heer E. Gryp : U kan wel dringend advies vragen, mijnheer de Minister.

Minister T. Kelchtermans : Ik ga ervan uit dat elk advies inzake leefmilieu dringend is, mijnheer Gryp.

De heer E. Gryp : Dat was u dan blijkbaar wel vergeten bij de uitvoeringsbesluiten.

De Voorzitter : Mijnheer Gryp, mag ik u vragen niet meer te onderbreken. Na het antwoord van de Minister kan u in een repliek nog bijkomende opmerkingen maken.

Minister T. Kelchtermans : Het is mijn bedoeling te laten nagaan of de huidige MER-regeling, na anderhalf jaar toepassing, functioneert zoals wij dat wensten. Om pragmatische redenen is op het ogenblik de MER-verplichting gekoppeld aan de bouwvergunning. Het nieuw decreet zal in een andere regeling voorzien. In Vlaanderen zijn heel wat studiediensten nauw betrokken bij de uitvoering van MERS in opdracht van bedrijven, investeerders en vergunningsaanvragers. Ook het stijgend aantal aanvragen voor erkenning van MER-deskundigen wijst in die richting.

Wat de besluitvormingsprocedure betreft, moet mijns inziens meer discipline worden opgelegd. De huidige situatie wekt onbehagen, zowel bij bedrijven, de overheid, als bij milieuverenigingen. Enerzijds wordt voor belangrijke projecten, waarvoor geen MER-verplichting geldt, toch een MER gevraagd door de overheid of door milieuverenigingen om zeker te zijn dat men de juiste beslissingen neemt. Anderzijds wordt voor projecten waarvoor wel de MER-verplichting geldt, het rapport, nog vóór dat het kan worden besproken, reeds becritiseerd door degenen die een bepaalde beslissing voorstaan. Dit heeft tot gevolg dat het dossier niet op een correcte manier wordt behandeld. Strengere discipline is hier aangewezen. Het gaat niet op investeerders een dure regeling op te leggen in het

kader van het principe de vervuiler betaalt en een MER te laten uitvoeren, terwijl het niet uitgesloten is dat zij in botsing komen met bestuursniveau's die het laatste woord hebben en — dikwijls met een natte vinger — anticiperen op beslissingen die in het kader van de MER moesten worden genomen.

Ik geef ook toe dat wij hierover bij een decreetale regeling heel wat nauwkeuriger onze conclusies moeten vastleggen. Hierdoor kunnen wij investeerders meer rechtszekerheid geven en de garantie bieden dat, wanneer zij een project indienen waarvoor de MER-regeling van toepassing is, dit dossier zijn normale verloop krijgt en er slechts een beslissing wordt genomen wanneer het MER besproken is, zoals in het MER-besluit is bepaald en ook in het decreet zal worden opgenomen. Ik kan u talrijke voorbeelden geven waarvan ik met een schamrood op de kaken moet bekennen dat wij een investeerder hebben gedwongen belangrijke bijkomende uitgaven voor een MER te doen, zonder dat het enige kans op bespreking kreeg. Vaak voelden bepaalde mensen zich geroepen om reeds beslissingen te nemen alvorens het MER-rapport aan een ernstig onderzoek kon worden onderworpen.

In verband met de gewestplannen heb ik mijn standpunt in het verleden in de Executieve reeds vaak verdedigd, maar mijn collega van Ruimtelijke Ordening is het met mij niet eens. Toch blijf ik bij mijn standpunt. Reeds bij de wijziging van de gewestplannen moeten wij de MER-procedure toepassen. Dat lijkt mij een zeer logische gang van zaken, logischer dan een gewestplan te wijzigen en vervolgens een MER-regeling verplicht te maken voor investeringsprojecten, waarbij vaak blijkt dat de herziening van het gewestplan onterecht was. Toch voert men deze herziening vaak aan als belangrijk argument om een investeringsproject te verantwoorden, vermits er op dat vlak reeds een principiële beslissing werd getroffen, zonder dat daarvoor echter een MER-onderzoek mogelijk was.

Mijnheer de Voorzitter, met deze en-

kele beschouwingen ben ik ingegaan op suggesties van de collega's Timmermans en Gryp. Voor het antwoord op hun concrete vragen verwijs ik naar de bespreking over het MER-decreet die in de Commissie en in de Vlaamse Raad ongetwijfeld zal plaatshebben. In zoverre het huidige MER-besluit afwijkt van en strijdig is met het milieuvergunningendecreet en de uitvoeringsbesluiten zullen wij het moeten aanpassen. Een decreetale regeling en verfijning van het besluit moeten leiden tot een zeer belangrijk beleidsinstrument voor de toekomst. Mijn conclusie is tweevoudig : ten eerste moet er een evaluatie komen van de regeling en ten tweede moet de zaak decretaal worden geregeld, waarbij uiteraard rekening wordt gehouden met de evaluatie.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, ik ben tevreden met het antwoord van de Minister betreffende de inhoudelijke aspecten. Hij erkent dat bijsturing zeker nodig is en een decreetale regeling noodzakelijk wordt. Ook ik had reeds gewezen op problemen in verband met de wijziging van gewestplannen. Ik heb er ook op aangedrongen dat alle mogelijke alternatieven bij de bespreking van een investeringsproject aan bod moeten kunnen komen en er een zo ruim mogelijke inspraak mogelijk moet zijn.

Mijnheer de Minister, ik ben het met u eens wanneer u zegt dat de huidige MER-regeling moet worden geëvalueerd. Deze evaluatie is echter reeds beschikbaar. Alle instanties die nu met dit instrument moeten werken, kunnen u morgen op papier meedelen wat er bijvoorbeeld onmogelijk kan worden toegepast en wat er door de mazen van het net glipt. Dat betekent dat we een evaluatie niet voor ons uit moeten schuiven door nogmaals een studie te laten maken. De informatie is reeds beschikbaar op de diensten die dit moeten toepassen, zowel op Stedebouw als AROL en in de administratie.

Vervolgens verstrekke de Minister geen precies antwoord omtrent de timing. De zaak zou eerst nog door de

Timmermans

interkabinettenwerkgroep en nadien door de Raad van State moeten worden behandeld. Hoogdringendheid is hier nochtans geboden. Wel begrijp ik dat de Minister geen preciese datum kan vooropstellen. Indien deze zaak echter nog lang aansleept, zullen wij ons parlementair initiatief niet kunnen ontlopen. Bovendien was de Minister zelf van mening dat er eindelijk k duidelijkheid moet ontstaan over de toepassing van de MER-richtlijnen.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Minister, u antwoordde op geen enkel van mijn vragen en u ging ook niet in op mijn kritiek betreffende de samenstelling van het college van deskundigen, noch op de nutteloze toevoeging van het criterium tewerkstelling, noch op het ontbreken van een beschrijving van de bestaande toestand voorzien in het milieuvergunningensdecreet. U zei ook niets over de eventuele inhoud van een omgevingsrapport voor reeds bestaande bedrijven die door artikel 21 worden ontslagen van de verplichting een MER op te stellen. Ik betreur dit.

Ik zal herhalen wat ik daarnet reeds duidelijk wou maken. Mijnheer de Minister, u zei dat u de hoogdringend zou invoeren voor het advies van de Raad van State. Blijkbaar deed u dit echter niet ter gelegenheid van de bespreking van het uitvoeringsbesluit, vermits het advies van de Raad van State u slechts na vier jaar bereikte. Waarom haalde u toen de hoogdringendheid niet aan? Naar mijn mening vergat u of uw voorganger in 1986 op de hoogdringendheid te wijzen.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Ik zal eerst antwoorden op de vragen van de heer Timmermans.

Er bestaan evaluaties ter zake, maar zij geven geen globaal beeld. Zij geven een synthetisch beeld van de verschillende ervaringen, niet casuïstiek, maar een globale beoordeling van

een twee jaar lange toepassing van de MER. Men zal contact moeten opnemen met degenen die op het terrein de toepassing moeten opvolgen.

Wat de timing betreft, die heb ik niet in de hand. Wij zullen dit ontwerp van decreet binnen de kortst mogelijke tijd aan de Executieve voorleggen. Nadien moet de Raad van State zijn advies geven, en daarop heb ik geen vat. Het spreekt voor zich dat wij de hoogdringendheid zullen invoeren. Dat zal ik in ieder geval voorstellen aan de Vlaamse Executieve.

Mijnheer Gryp, in het kader van het college van deskundigen bestaat binnen de administratie een toetsingscommissie. Ter gelegenheid van de decretale regeling zullen wij nagaan of hieraan enige verfijning moet worden aangebracht.

Wat het criterium tewerkstelling betreft heb ik steeds voorgehouden dat het één van de elementen is die in de MER-reglementering bijzondere aandacht verdient. Misschien verschillen wij dienaangaand van mening. Ik ben ervan overtuigd dat het criterium tewerkstelling voldoende aandacht moet krijgen. Het is één van de beoordelingscriteria bij het opstellen van een investeringsrapport in verband met de MER-regeling.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Minister, de MER moet bij de milieuvergunningaanvraag worden bijgevoegd. De MER dient dus om een vergunning toe te kennen. Op de milieuvergunningaanvraag moet terecht de tewerkstelling worden vermeld. Kan u mij dan uitleggen waarom ook nog rekening moet worden gehouden met het ander document dat bij de aanvraag moet worden toegevoegd. Op die wijze weegt de tewerkstelling immers tweemaal door in éénzelfde beslissing.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer Gryp, een MER is geen optelsom van puntwaarden maar een appreciatie waarbij tewerkstelling ook een element vormt. Bij om het even welke

vergunning is er een uitbatings- of investeringsvergunning.

Wat de uitbreiding van de bedrijven betreft, kan ik u meedelen dat dit in het decreet zal worden geregeld. Zoals ik daarstraks reeds zei, zullen heel wat suggesties die hier vandaag aan bod kwamen een definitieve regeling moeten krijgen in het decreet. Bovendien heb ik er aan toegevoegd dat, in de mate dat de huidige MER-regeling onvoldoende zicht biedt op een spoedige invoering van het decreet, wij die MER-regeling zullen aanpassen aan het milieuvergunningensdecreet met het uitvoeringsbesluit zodra dit in de Vlaamse Executieve zal zijn goedgekeurd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jozef Bosmans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de maximaal toelaatbare concentraties van reststoffen in het leidingwater

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Jozef Bosmans tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de maximaal toelaatbare concentraties van reststoffen in het leidingwater.

De heer Jozef Bosmans heeft het woord.

De heer Jozef Bosmans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, reeds geruime tijd wordt in belangrijke mate onze aandacht gevestigd op het waterzuiveringsbeleid in de milieusector.

De machtsgreep die sommige Ministers hebben doorgevoerd — en ik zal geen namen noemen — is zo flagrant, de miskennis van de Vlaamse volksvertegenwoordiging is zo allesomvattend, dat de hele milieusector als het ware herleid lijkt tot één onderdeel ervan, met name de waterzuivering.

Jozef Bosmans

Nochtans is de link tussen waterzuivering en watervoorziening nog nooit zo duidelijk gelegd geweest als dit jaar door de heer Theo Kelchtermans. Door de hoogte van de heffing op de waterverontreiniging voor de gezinnen te gaan bepalen in verhouding tot het waterverbruik, zijn zuivering en voorziening op een directe wijze met mekaar verbonden.

Daarenboven wil ik hier nog even wijzen op een Belga-telex die in de commissie Algemene Zaken voor enige opschudding zorgde toen daar de Aquafin-constructie aan de orde was. Inzake watervoorziening vernemen we daarin dat twee scenario's tot de mogelijkheden behoren. Ik citeer letterlijk : een eerste scenario, dat de voorkeur van het kabinet van Kelchtermans zou genieten, brengt waterzuivering en drinkwatervoorziening onder in dezelfde financieringsmaatschappij, met name Aquafin. Aan klaarheid laat dit niet te wensen over : de bedoelingen van de Minister zijn duidelijk. Ze winnen zelfs nog aan duidelijkheid als ik ook nog een bepaling uit de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de NV Aquafin daarnaast leg. Artikel 37.1 van die overeenkomst luidt namelijk als volgt : In haar boekhouding zal Aquafin alle activiteiten voortvloeiende uit deze overeenkomst volgens nader door Aquafin te bepalen boekhoudkundige regels afzonderen van eventuele andere activiteiten. Gelet op al het voorafgaande, laat het geen twijfel meer welke eventuele andere activiteiten hier worden bedoeld.

Ik zou derhalve van de Minister willen vernemen of hij deze indruk in deze openbare vergadering kan tegenspreken. Met andere woorden zou ik willen vernemen hoever het nu staat met de gevolgen die worden gegeven aan de bevindingen van het studiesyndicaat voor de watervoorziening. Wordt ook Aquafin in deze constructie betrokken ? Of is er uiteindelijk toch een ander scenario uitgewerkt dat tot de mogelijkheden behoort ?

Het is in dit kader dat ik deze interpellatie wens te houden. Aangezien

de gezinnen in de nabije toekomst beduidend meer eco-belastingen zullen betalen, berekend op basis van hun waterverbruik, lijkt het mij niet meer dan normaal dat die gezinnen dan ook verwachten dat hen kwaliteitsvol leidingwater wordt aangeboden.

Precies daar wringt het schoentje. Een onderzoek naar de kwaliteit van het leidingwater door Test-Aankoop heeft ons geleerd dat dit niet altijd zonder voorbehoud drinkbaar is. Het heeft alles te maken met de normen waaraan het leidingwater moet voldoen, die zijn vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 15 maart 1989 en die aanzienlijk hoger zijn dan de richtwaarden die zijn opgenomen in de Europese richtlijn van 15 juni 1980. Weliswaar zijn de maximaal toelaatbare concentraties van die richtlijn wel nageleefd, maar dit belet niet dat voor bepaalde stoffen geen problemen meer zouden rijzen.

De resultaten van Test-Aankoop in verband met de aanwezigheid van restanten van onkruidverdelgers bevestigen wat enige tijd terug reeds was gesignaleerd door de Bond Beter Leefmilieu : in bepaalde gevallen bereikt de hoeveelheid atrazin tot drie keer toe het wettelijk toegelaten maximum. Dit is een gevaar voor de volksgezondheid. Atrazin werkt in op het zenuwstelsel, heeft effecten op de vruchtbaarheid en wordt ervan verdacht kankerverwekkend te zijn.

Voldoende reden dus om ervoor te zorgen dat de wettelijk voorgeschreven normen ook werkelijk worden nageleefd. Niet voor de verantwoordelijke Minister echter, want die laat na op te treden. Integendeel, hij neemt de verdediging van de drinkwatermaatschappijen op zich door te verwijzen naar andere landen waar hogere concentraties wel zijn toegelaten. Als dit de manier is waarop wij in de toekomst in Vlaanderen zullen omspringen met de volksgezondheid, dan denk ik dat in de Vlaamse Executieve deze functie overbodig wordt en Minister Weckx dus beter zijn bevoegdheden kan opgeven.

Niet alleen met betrekking tot atrazin zijn er problemen. Misschien zelfs

belangrijker is de problematiek van de aanwezigheid van nitraten in het drinkwater. De maximaal toegelaten concentratie is 50 milligram per liter, terwijl het Europese richtniveau slechts 25 milligram bedraagt. Sterker nog is de waarde die het nationale Ministerie van Volksgezondheid adviseert en die slechts 10 milligram per liter toelaat.

Deze strenge normering van 10 milligram vindt haar rechtvaardiging in het feit dat nitraten in het lichaam worden omgezet tot zeer schadelijke nitrieten. Bij zuigelingen gebeurt die omzetting nog sneller wegens het lage zuurgehalte in de maag. In het eerste geval kunnen deze nitrieten de zuurstofbevoorrading van het menselijk organisme verhinderen en de dood veroorzaken.

De metingen die Test-Aankoop ter zake heeft verricht, leiden tot de conclusie dat op basis van de strengste normering het gebruik van leidingwater in meer dan de helft van de gevallen afgeraden moet worden voor het bereiden van zuigflessen voor baby's en voor het gebruik door zwangere vrouwen.

We hebben dus te maken met een Vlaamse normering die duidelijk tekort schiet, een te lakse Vlaamse normering. Door vast te houden aan de minst strenge normen, 50 milligram per liter, is er ogenschijnlijk geen vuiltje aan de lucht.

De watermaatschappijen vinden die lakse normering een ideaal alibi om zich achter te verschuilen en verder te gaan met het verdelen van eigenlijk ongezond leidingwater.

Door een onverantwoordelijke houding van de bevoegde Minister wordt in Vlaanderen volop leidingwater verdeeld in hospitalen, kraaminrichtingen, bejaardeninstellingen en kinderopvangcentra ; drinkwater dat eigenlijk niet geschikt is voor zuigelingen en zwangere vrouwen maar waarvoor de gezinnen, zoals ik in mijn inleiding reeds stelde, wel steeds meer eco-belastingen zullen betalen.

Mijnheer de Minister, ik zou daarom heel duidelijk willen vernemen welke uw motivering is om de strengere Europese richtlijnen of de normen van

Jozef Bosmans

het nationaal Ministerie van Volksgezondheid voor wat betreft de nitraten nog steeds niet te hanteren ? (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Dufaux heeft het woord.

De heer J. Dufaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik sluit aan bij de interpellatie van de heer Jozef Bosmans.

In het verleden werd al te veel aandacht besteed aan de problematiek van de waterzuivering. De problematiek van de watervoorziening kreeg evenwel te weinig aandacht.

In De Standaard van 27 november 1990 staat onder de titel : Drinkwatervoorziening slaat nitratenalarm, het volgende : directeur-generaal Beernaert van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening heeft gezegd dat het alarmpeil is bereikt, dat de vennoten moeten weten dat de investeringen voor drinkwater voortaan niet alleen meer betrekking kunnen hebben op de kwantiteit en de distributie, maar ook op de kwaliteit, wat zal de kostprijs van het water beïnvloeden. In Vlaams Brabant treft men drinkwater op geringe diepte aan, dit water bevat een hoge concentratie nitraten.

In Het Volk van 17 januari 1991 staat : Het drinkwater in Brabant voldoet aan alle normen. Directeur-generaal Van Mellaert van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening zegt dat het kraantjeswater van zijn maatschappij, bedeeld in Vlaams Brabant, voldoet aan alle Belgische en Europese normen. Het water is even goed en even betrouwbaar als het meeste flessenwater en het is tevens veel goedkoper. De heer Van Mellaert reageerde daarmee op het artikel van Test-Aankoop waarover de heer Jozef Bosmans zojuist sprak.

Bovendien benadrukte de heer Van Mellaert dat het kraantjeswater van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, gewestelijke directie Leuven, aan alle normen voldoet. Ook hij zegt dat het water even goed

en even betrouwbaar is als de meeste flessenwaters.

De conclusies van het artikel van Test-Aankoop kunnen evenwel op verschillende wijze worden geïnterpreteerd. Volgens Test-Aankoop is de kwaliteit van het drinkwater niet meer onberispelijk, in weerwil van sommige nodeloos alarmerende campagnes blijft het echter drinkbaar. Bovendien is de kwaliteit over het algemeen beter dan in de ons omringende landen. Sommige bevolkingsgroepen nemen echter beter voorzorgsmaatregelen ; zuigelingen en zwangere vrouwen gebruiken beter flessenwater. Daarenboven zijn er tekenen van toenemende vervuiling en bestaat er gevaar voor onomkeerbare schade aan het drinkwater.

Volgens Test-Aankoop moet overbemesting worden bestreden, bovendien moeten mestvaten, huishoudelijke en industriële afval worden verminderd en moeten bestrijdingsmiddelen worden verboden, er moet toezicht worden uitgeoefend op het chloreren van het water. Er dient een wisseloplossing te worden gezocht voor het chloreren van water met daaraan evenwel gekoppeld een bacteriologische beveiliging van de waterwinningsgebieden.

De heren Beernaert, directeur-generaal van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en de heer Asselman, voorzitter van het Regionaal Comité Vlaams Brabant, zijn van oordeel dat er met de Vlaamse overheid, de drinkwatermaatschappijen, de gemeenten, de industrie en de particulieren een samenwerkingsverband moet ontstaan. Bovendien moet er een oordeelkundig beschermingsbeleid worden aanvaard. Dit houdt onder meer in dat de landbouwsector minder mag bemesten in de waterwinningsgebieden, dat het tertiair waterzuiveringsprogramma dat nitraten en fosfaten uit het vuil water moet verwijderen snel moet worden uitgevoerd en dat er maatregelen moeten worden getroffen inzake de bescherming tegen koolwaterstoffen, meer bepaald tegen de fameuze koolwaterstoftanks.

Wanneer ik het eindverslag van het studiesyndicaat Watervoorziening,

van 5 september 1990 lees, stel ik vast dat de doelstellingen van het syndicaat zijn : het opmaken van een studie en het uitwerken van een voorstel op basis van het indicatief meerjarenplan-programma en de krachtlijnen van het Vlaams drinkwaterbeleid inzake de optimale structuur van de exploitatie en de verdere uitbouw en de verdere financiering van de watervoorziening. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de richtnota nummer 88 inzake drinkwatervoorziening, waarin onder meer het indicatief meerjarenprogramma 1987-1997 inzake infrastructuur wordt voorgesteld. Dit meerjarenprogramma moet worden gerealiseerd in functie van de ontwikkeling van de behoeften, rekening houdend met een aantal belangrijke randvoorwaarden : de bedrijfszekerheid, de kwaliteit van het drinkwater, de kostprijs van het geleverde water, de graad van afhankelijkheid van de drinkwatervoorziening, de ecologische gevolgen van de drinkwaterwinning.

Omdat de kwaliteit van het drinkwater in deze richtnota uitdrukkelijk wordt vermeld, wens ik van de Minister te vernemen welke maatregelen hij zal treffen om deze kwaliteit in de toekomst te waarborgen.

Ik heb immers de indruk dat het eindverslag al te veel aandacht besteedt aan de watervoorziening, de economische en financiële structuren van deze watervoorziening, maar al te weinig aan de kwaliteit. Graag zou ik van de Minister vernemen hoeveel waterwingebieden inmiddels nog niet het voorwerp uitmaakten van een vergunning tot afbakening van het waterwingebied en de beschermingszone, zoals wettelijk is voorzien. Op welke basis zal de Minister de tertiaire zuivering van de afvalwaters doorvoeren.

Dit zijn enkele bemerkingsen en vragen inzake deze aangelegenheid.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik zal uitermate bondig zijn.

De bevolking zal zich binnen afzienbare tijd moeten bevoorraden in de

Gryp

grootwarenhuizen. Inderdaad, vooral de kwetsbare groepen, de ouden van dagen en de kinderen, zullen moeten beschermd worden tegen de vergiftiging door een te hoog nitraatgehalte of teveel resten van pesticiden in het water.

Op het vlak van de normering — en dit werd hier reeds ten overvloede aangehaald — zijn wij uitermate laks. Toch wil ik eraan herinneren dat de Wereldgezondheidsorganisatie de norm van 10 milligram toepast, terwijl ons Ministerie van Volksgezondheid 50 milligram toelaat. Wanneer wij dus 50 milligram toelaten, zijn wij totaal fout, dat is duidelijk.

Inzake de aanpak van het probleem zitten wij nog meer fout. Inderdaad, ik hoor hier spreken over waterzuivering, over Aquafin en dergelijke, terwijl het probleem elders ligt. De heer Dufaux heeft daar trouwens reeds gedeeltelijk op gewezen. Het probleem ligt immers bij de aanpak van de landbouw, waarvoor u echter niet bevoegd bent. Dit bewijst eens te meer dat er in dit land van een geïntegreerd brongericht milieubeleid voorlopig geen sprake is.

Ik herhaal het : de landbouw moet worden aangepakt. De geïndustrialiseerde landbouw moet worden afgebouwd. Er moet een einde worden gesteld aan de bio-industrie. Bijvoorbeeld, in plaats van dierlijke mest te vervoeren van het ene naar het andere uiteind van het land door toepassing van een mestdecreet, moet de bio-industrie worden afgebouwd en moet de chemische landbouw omgebouwd worden tot een ecologische landbouw, zoniet zal het probleem niet worden opgelost.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, collega Jozef Bosmans legt terecht een verband tussen de waterzuivering en de watervoorziening. Wij hebben dit ook steeds gedaan, maar dan meer vanuit het oogpunt van het correct toepassen van het principe dat de vervuiler betaalt. Wij zien het waterverbruik als criterium voor de bijdrage in de waterzuivering,

ervan uitgaande dat het geconsumeerde water op een of andere wijze moet worden gezuiverd. Daarnaast is er de brongerichte aanpak, vooral gericht op de bedrijven en ook op de gezinnen, zodat hierdoor het rationeel watergebruik wordt gestimuleerd.

Naarmate wij over meer zuiver oppervlaktewater beschikken, kunnen de enorme grondwaterreserves gespaard blijven. Inderdaad, de problematiek inzake nitraten en fosfaten heeft rechtstreeks te maken met de toenemende vervuiling van de grondwaterreserves. Om deze reden wordt dan ook prioriteit gegeven aan de waterzuivering.

Door de Belga-telex waar u naar verwijst, komt Aquafin opnieuw ter sprake. Ik wil zeker niet provoceren en stel voor dat wij deze discussie nu vermijden. De conclusies voorgesteld door het Studiesyndicaat waren zuiver hypothetisch. Er is daaromtrent noch een intentie geformuleerd, noch een beslissing genomen. Bij dit Studiesyndicaat waren ook de grote watervoorzieningsmaatschappijen betrokken, samen met de Gewestelijke Investeringsmaatschappij en mijn kabinet. Twee scenario's zijn vooropgesteld en er werden een aantal vragen gesteld.

In het verleden werden de grote waterbouwkundige werken gefinancierd uit het nationale budget. Na de regionalisering van de waterzuivering en van het leefmilieubeleid is Vlaanderen sedert 1988 medeverantwoordelijk voor de financiering van deze werken. Het gaat om enorme bedragen. Het is dus niet oneerbiedig nu reeds na te gaan of wij zelf in staat zijn deze financiering te doen, al dan niet met een aanvullend overheidsbudget en of ook daar, zoals in de andere afdelingen van het leefmilieu, kan worden gezocht naar een alternatieve financiering in samenwerking met de particuliere sector. Het is echter bij deze vraag gebleven.

Er is weliswaar een wildgroei van de waterprijzen in Vlaanderen, zelfs binnen één en dezelfde maatschappij. Bij de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, waarvoor de Vlaamse Raad rechtstreeks bevoegd

is, zijn er bijvoorbeeld zelfs verschillende prijzen per gebied, met een verschillende benadering op het vlak van investeringen. Kan ten overstaan van de Vlaamse gebruiker worden verantwoord dat, naargelang de omstandigheden in het woongebied waarvoor de watervoorzieningsmaatschappij niet altijd zelf een bijdrage heeft geleverd, aan een zeer voordelige prijs water ter beschikking kan worden gesteld terwijl de andere bewoners, die niet van deze toevallige omstandigheden kunnen genieten, vaak het meervoudige van die prijs per kubieke meter dienen te betalen ? Ik meen dat ieder beleid begint met het op een rij zetten van een aantal ongerijmdheden om daaruit dan een aantal conclusies te trekken.

Wat de kwaliteit van het leidingwater in Vlaanderen betreft, behoren de normen die wij ons zelf hebben opgelegd tot de strengste in Europa. Wij volgen trouwens de Europese richtlijn van 15 juni 1980. De richtlijn zoals zij door de heer Jozef Bosmans werd geciteerd is echter onvolledig in die zin dat zij ook een maximaal toelaatbare concentratie van het nitraatgehalte vaststelt van 50 milligram nitraat per liter ; een richtniveau voor het nitraatgehalte werd vastgesteld op 25 milligram per liter. Er is dus enerzijds de maximaal toelaatbare concentratie van 50 milligram en anderzijds een richtniveau van 25 milligram nitraat per liter. Dezelfde Europese richtlijn laat in welbepaalde noodsituaties een hogere concentratie toe. Ook dit gegeven moet voor de volledigheid worden aangehaald wanneer het navolgen van de Europese richtlijn als norm wordt gesteld.

Op mijn initiatief werd door de Vlaamse Executieve bij besluit van 15 maart 1985 betreffende de vaststelling van de technische reglementering inzake drinkwater, de letterlijke omzetting van deze Europese richtlijn voorgesteld. In dit besluit worden de normen van de Europese richtlijn overgenomen en wordt de Europese nitraatnorm van 50 milligram nitraat per liter dwingend gesteld. Behoudens in zeldzame gevallen — en er werden voorbeelden geciteerd, onder andere de Blankaertwinning — en zeer beperkt in de tijd, kan van de Europese norm worden

T. Kelchtermans

afgeweken. Alle afwijkingen die ik tot op heden heb goedgekeurd, worden slechts toegelaten in de mate dat zij het gunstig advies krijgen van de gezondheidsinspectie omdat de gezondheid inderdaad een cruciale factor is bij het waterbeleid. Er worden dus geen afwijkingen toegestaan zonder een gunstig advies van de gezondheidsinspectie.

Daarenboven hebben wij een aantal belangrijke beslissingen genomen die de kwaliteit van het oppervlaktewater rechtstreeks — en dus onrechtstreeks van het drinkwater — moeten verbeteren. Ik verwijs naar de decreten van respectievelijk 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid — waarin bepalingen zijn opgenomen om het oppervlaktewater te verbeteren en om een beter vergunningenbeleid, dus een brongerichte aanpak, te voeren —, het decreet van 21 december houdende begrotings-technische bepalingen — het programmadecreet waarin de milieuheffing als element van een voorkomingsbeleid een belangrijke rol speelt — en tenslotte het decreet op de bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen dat een verdere overbemesting moet beletten waarbij wij tegen 2001 een ecologische norm willen bereiken, vertrekkende van 400 kg stikstof en 200 kg P_2O_5 , doelstellingen die dank zij de stuurgroep wellicht sneller kunnen worden verwezenlijkt dan verwacht.

Sommige drinkwatervoorzieningsmaatschappijen hebben enorm investeed om de in het aangeboden drinkwater te grote hoeveelheid nitraten weg te werken. Zo hebben de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en de Antwerpse Waterwerken — deze laatste probeert pesticiden, zoals atrazine, in het drinkwater weg te werken — enorm geïnvesteed in denitrificatie-eenheden. Ik voeg er meteen aan toe dat wij tot nu toe de door de Wereldgezondheidsorganisatie opgelegde norm voor pesticiden niet hebben overschreden.

De heer Dufaux heeft vragen gesteld over de maatregelen die de Executie-

ve heeft genomen om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. Ik heb reeds verwezen naar de verschillende ter zake goedgekeurde decreten die van kracht worden. Ik kan voor de vuist niet aanduiden hoeveel waterwinningsgebieden nog moeten worden afgebakend. Ik zal later een antwoord bezorgen.

Hij vroeg ook naar de timing van de tertiaire zuivering. Ik heb reeds gezegd dat wij eerst moeten leren stappen en dan lopen. Wij zullen bijgevolg de volgende vijf jaar in de nieuwe opdrachten van de NV Aquafin de voorrang geven aan een oplossing voor de problemen van ontbrekende rioolwaterzuiveringsinstallaties met collectoren en de prioritair aan te leggen riolen in Vlaanderen. Net zoals in het MINA-plan is er in het meerjarenplan een tweede fase gesitueerd waarin de tertiaire zuivering systematisch zal worden aangepakt, wat tussen 1995 en 2000 moet gebeuren.

Aangezien de heer Gryp op dit probleem heeft ingepikt, meen ik dat ik zijn vragen reeds heb beantwoord. Ik deel zijn mening niet wanneer hij voorstelt — maar dat is blijkbaar de strategie van AGALEV — dat wij binnenkort onze drinkwatervoorraad in grootwarenhuizen — waarom niet het buurtwinkeltje? — zullen moeten kopen. Ik herhaal dat onze watervoorzieningsmaatschappijen nog altijd kwaliteitswater ter beschikking stellen. De omgeving van Bree in Limburg was inderdaad een probleemgebied. De maatschappij voor de watervoorziening heeft er de nodige specifieke maatregelen genomen en de problemen in alle openheid en de termijn waarbinnen ze moeten worden opgelost aan de bevolking meegedeeld. Ik meen dat deze benadering ten aanzien van de bevolking de beste is, wat de sensibilisering om de kwaliteit van het oppervlaktewater in acht te nemen, alleen maar ten goede komt.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat ik hiermee op de gestelde vragen heb geantwoord.

De Voorzitter : De heer Jozef Bosmans heeft het woord.

De heer Jozef Bosmans : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister,

in Test-Aankoop is eveneens een rapport verschenen over de kwaliteit van ons drinkwater waarin toch enigszins alarmerende berichten stonden. Ik vraag mij af hoe dat in de toekomst zal evolueren? Indien wij binnen drie à vier jaar de kwaliteit van ons drinkwater opnieuw evalueren, zullen de waarden dan met dezelfde „sprongen toenemen? Ik vrees zelfs dat de Europese norm onvoldoende is.

Bovendien denk ik, en dat spijt mij, dat er ten opzichte van Aquafin evenmin een doelstelling is ingebouwd zodat wij er voor 2000 niet zo goed voorstaan. Ik denk dus, en ik laat in het midden in welk soort winkeltje, dat wij ons dan toch zullen moeten bevoorraden.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik heb in mijn korte uiteenzetting naar de richtnorm van de Wereldgezondheidsorganisatie verwezen. Daarover hebt u zorgvuldig gezweven want dit is 10 milligram. Ik meen dat de Wereldgezondheidsorganisatie een ernstige instelling is en dat de Europese Gemeenschap minder ernstig is. Daar komen de normen vooral tot stand door een lobbywerk waarin de Europese landbouwbedrijven niet onschuldig zijn. Als men het Europees landbouwbedrijf kent, dan begrijpt men waarom de nitraatnormen opnieuw werden verhoogd. Daardoor wordt weinig aandacht geschonken aan de gezondheid van de bevolking.

U hebt gezegd dat er met die 50 milligram, norm die reeds zeer hoog is, in bepaalde regio's problemen zijn. U bent heel tevreden omdat de problemen openlijk worden meegedeeld, maar daardoor worden ze niet opgelost.

Minister T. Kelchtermans : Ook de oplossing wordt meegedeeld.

De heer E. Gryp : Ik heb daar grote twijfels over.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de uitvoering van het milieuvergunningendecreet

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gryp tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de uitvoering van het milieuvergunningendecreet .

De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, na een verblijf van precies vier jaar bij de Raad van State, werd op 3 juli 1990 diens advies aan de Vlaamse Executieve overgemaakt. Op 20 november 1990 werd een nieuw en uitermate lijkig besluit van de Vlaamse Executieve houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, afgekort VLA-REM, aan de pers voorgesteld, met als aankondiging dat dit reglement in voege zou treden vanaf 1 januari 1991.

We moeten vaststellen dat om niet nader gekende redenen deze belofte niet werd nageleefd.

Wel blijkt dat intussen het ontwerpbesluit ter advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werd voorgelegd. De SERV had namelijk in 1989 terecht gevraagd dat hij zich eveneens zou kunnen uitspreken over belangrijke uitvoeringsbesluiten, aangezien belangrijke inhoudelijke aangelegenheden van decreten naar de besluiten tot uitvoering worden verschoven.

Wij zijn de mening toegedaan dat eveneens aan de VLARALE, de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu, dergelijk advies moet gevraagd worden.

Maar bovenal is het nodig dat, om dezelfde reden, en wegens de enorme impact van dit besluit op het milieu, een bespreking ervan in de Vlaamse Raad zou plaats hebben. Daar dit blijkbaar niet in de intenties van Minister Kelchtermans ligt, zien

wij ons genoodzaakt gebruik te maken van ons interpellatierecht om een openbaar debat over dit verregaand besluit uit te lokken. Des te meer omdat de Executieve het nodig vond om op 9 januari 1991 het ontwerpbesluit op een bijeenkomst van ondernemers als een bedrijfsvriendelijk project voor te stellen. Dat deze kwalificatie de werkelijkheid slechts benadert, zal blijken uit een ontleding van dit reglement, dat trouwens sterk afwijkt van het oorspronkelijk ontwerp, en waaruit blijkt dat het hier gaat om een besluit op maat van de vervuilende bedrijven in Vlaanderen met alle gevolgen voor het reeds zo zwaar getroffen leefmilieu. Wellicht heeft hierbij de Raad van State minder invloed gehad dan de industriële lobby.

Ik wens eerst te spreken over de nieuwe indeling van hinderlijke bedrijven. De invoering van een derde klasse die enkel meldingsplichtig wordt, is hoe dan ook een afzwakking van het vergunningsbeleid. Enkele voorbeelden van inrichtingen die volledig ten onrechte van de vergunningsplicht worden ontheven zullen dit duidelijk maken :

Ten eerste, verbrandingsinstallaties voor zogenaamde niet gevaarlijke industriële afvalstoffen.

Ten tweede, opslagplaatsen voor minder dan 1.000 liter afvalolie en minder dan 2.000 kilogram biociden.

Ten derde, chemische bedrijven van klasse 2 met een productie van minder dan 1.000 ton per jaar chemicaliën .

Een prachtig voorbeeld hierbij is de indeling bij klasse 3 van inrichtingen die per jaar tot 1.000 ton natrium pentachloorfenolaat produceren door electrolyse van hexachloorbenzeen, kankerverwekkende zwarte lijst-stoffen dus.

Maar er is nog veel meer van dat leuks. Een zeer belangrijk deel chemische bedrijven dalen van klasse 1 naar klasse 2, en genieten dus van een veel minder strenge vergunningsprocedure op een niveau, met name de gemeente, waar de nodige deskundigheid niet of zelden aanwezig is en met twee, in plaats

van één, beroepsmogelijkheden. De toegelaten productiecapaciteiten en de aard van de geproduceerde of verwerkte stoffen spreken boekdelen over de wending die het vergunningsbeleid in Vlaanderen zal nemen en over wat de Vlaamse waterlopen, lucht, bodem en drinkwater te wachten staat. Enkele voorbeelden van nieuwe klasse 2-bedrijven :

tot 30.000 ton per jaar biociden ;

tot 100.000 ton per jaar omzetting van onverzadigde alifatische en cyclische koolwaterstoffen ;

tot 500.000 ton per jaar verwerkingscapaciteit voor petrochemische bedrijven ;

tot 10.000 ton per jaar fenolen koolstofsulfide en mercaptanen ;

tot 30.000 ton per jaar aminen en organo-chloorverbindingen ;

tot 10.000 ton per jaar organische en anorganische peroxiden ;

tot 10.000 ton per jaar chloorwaterstoffen en hun polymeren ;

tot 10.000 ton per jaar natrium pentachloorfenolaat uit hexachloorbenzeen ;

tot 10.000 ton per jaar soda ;

tot 10.000 ton per jaar methyl-cellulose ;

dus zowat de ganse chemische sector !

Er bestaat geen enkele valabele argumentatie om deze desastreuze operatie te rechtvaardigen omdat ze steunt op een wanverhouding tussen de klasse-indeling en de mogelijke milieuhinder. Men mag bij de chemische nijverheid de jaarlijkse productie niet als een valabel criterium voor klasse-indeling en dus voor de vergunningsprocedure aanwenden, omdat de aard van de grondstoffen, tussenproducten, eindproducten, bijproducten, productieprocessen en hun emissies bepalend zijn voor hun vervuiling. In de fijne chemie worden immers grote gamma's zogenaamde specialiteiten, die erg toxisch of vervuilend kunnen zijn, of in beperkte hoeveelheden, of gedurende beperk-

Gryp

te periodes aangemaakt. De totale jaarlijkse produktie kan dus relatief laag zijn en toch aanleiding geven tot zware vervuiling.

In de landbouwsector is de hoeveelheid, met name het aantal dieren per bedrijf, wél bepalend voor de vervuilingsgraad. In de chemische sector speelt het criterium van de hoeveelheid een veel kleinere rol dan de aard van de produktie. Het ligt dus voor de hand dat de klasse-indeling, zoals voorzien in bijlage 1 van dit ontwerpbesluit, grondig moet worden herzien en dat alle chemische bedrijven zeker terug bij klasse 1 moeten worden ingedeeld.

Het is bovendien wenselijk dat de regeling voor de milieueffectrapportering, de MER, eveneens in dit besluit wordt geïntegreerd, omdat zij samen met het veiligheidsrapport het voorwerp uitmaakt van artikel 7 van het milieuvergunningsdecreet en dus thuis hoort in het globale uitvoeringsbesluit dat voorligt, in plaats van in een afzonderlijk besluit van de Exe-cutiëve, zoals dat nu het geval is.

Het is bovendien nodig dat, indien de door ons gewraakte inrichtingen van klasse 3 toch zouden blijven bestaan, er voor deze bedrijven boven op de meldingsplicht een reglementering met opgelegde exploitatievoorwaarden zou worden uitgevaardigd en dat de inventaris van deze inrichtingen voor het publiek bij de gemeentebesturen toegankelijk zou zijn.

In een tweede punt behandel ik het openbaar onderzoek en stilzwijgende vergunningen.

Het invoeren van de mogelijkheid, alhoewel dit reeds voorzien was in het decreet zelf, voor bestaande bedrijven, die van klasse-indeling verhogen — van klasse 3 naar klasse 2 of van klasse 2 naar klasse 1 — om, via het gestelde in artikel 35, punt 2 a en artikel 36, punt 2 a ontheven te worden van een openbaar onderzoek of via artikel 38, paragraaf 1 ontheven te worden van de MER-plicht, is schandalig en onaanvaardbaar. Dit opent de deur wagenwijd voor de meest afschuwelijke misbruiken. Zo

kan bijvoorbeeld een chemisch bedrijf dat minder dan 1.000 ton per jaar natrium pentachloorfenolaat produceert zonder vergunning, op een sluipende wijze door achtereenvolgende uitbreidingen, als klasse 2 en later zelfs als klasse 1 vergund worden zonder openbaar onderzoek of milieueffectrapport. Dit is volkomen in strijd met artikel 27, paragraaf 1 van het decreet, dat in dit geval een vergunningsprocedure vereist identiek als voor klasse 1. Ook de invoering van de stilzwijgende weigering en de stilzwijgende vergunning is totaal uit den boze.

Dit gebeurt overeenkomstig artikel 40 via vergunningen op proef voor klasse 2 bedrijven en via tijdelijke vergunningen voor klasse 1.

Ten derde, de beroepsprocedure.

De klap op de vuurpijl vinden we echter in de artikels 50, punten 5 en 53. Wanneer een exploitant in beroep gaat tegen de weigering van een vergunning door de gemeente voor klasse 2 bedrijven of door de bestedige deputatie voor klasse 1 bedrijven moet de bestedige deputatie of de Gemeenschapsminister binnen respectievelijk vier of vijf maanden uitspraak doen. Gebeurt dit niet dan is het bedrijf vergund voor 20 jaar. Op dit ogenblik is de termijn waarbinnen deze uitspraak gebeurt niet bepaald, maar er is volgens de Raad van State een verplichte gemotiveerde uitspraak, binnen een redelijke termijn nodig.

Door dit uitvoeringsbesluit zal het dus volstaan in beroep te gaan tegen een weigering, die op zich eveneens stilzwijgend en ongemotiveerd kan zijn, om bij afwezigheid van een uitspraak binnen de vier of vijf maanden, een vergunning van 20 jaar voor een vervuilend bedrijf van klasse 2 of klasse 1 te bekomen. Wij moeten beseffen in welke toestand men ons land zal brengen.

Om aan deze onaanvaardbare situatie, die de deur opent voor de meest wansmakelijke praktijken en een formidabele achteruitgang voor de rechtszekerheid van onze milieuwetgeving betekent, een einde te maken zal het nodig zijn wijzigingen aan te brengen aan de hoofdstukken II en

IV van het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985, wat wij dan ook zullen trachten te bereiken door het indienen van een voorstel van decreet. Bovendien moeten de hierboven aangegeven mogelijkheden uit dit uitvoeringsbesluit verdwijnen.

Concluderend wijs ik erop dat het niet verwonderlijk is dat dit Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning zo gunstig in de bedrijfs wereld wordt onthaald en als ondernemingsvriendelijk wordt bestempeld, terwijl mocht worden verwacht dat het milieuvriendelijk zou zijn. In werkelijkheid gaat het hier om een enorme stap achteruit inzake milieurecht en milieubeleid en betekent dit een ecologische ramp voor Vlaanderen.

De toewijding van onze achtereenvolgende CVP-Ministers van leefmilieu voor de economie in plaats van voor de ecologie, kennende, hoeven wij er ons niet over te verwonderen dat ook Minister Kelchtermans hieraan geen afbreuk wenst te doen en doorgaat met de bedrijfsbelangen op de milieubelangen te laten primeren.

Dit soort sociaal dienstbetoon naar de bedrijven toe hoeft ons helemaal niet te verwonderen in een land en Gewest, waar de bedrijfsweld gewoon is de verkiezingsfondsen van de traditionele partijen overvloedig te spijzen. Het overheidsbeleid speelt hier onvermijdelijk op in, ook en misschien vooral in het sterk geïndustrialiseerde Vlaanderen, de leuze van haar Voorzitter indachtig : Wat we zelf doen, doen we beter ! Vandaar een brongerichte aanpak à la **Kelchtermans** met vergunningen à la carte !

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, terwijl het tot stand komen van een Vlaams Reglement voor Milieuvergunningen een heuglijk moment zou moeten zijn in de milieugeschiedenis van Vlaanderen, slagen sommige collega's erin een totaal apocalyptische voorstelling te geven. Om er de moed bij te verliezen. Vandaar dat ik het nodig vind enkele nuances aan te brengen en te wijzen op een paar positieve en baan-

Vandebosch

brekende aspecten van de Vlaamse reglementering inzake milieuvergunningen.

De bedrijven en de overheid hebben zich jarenlang als gijzelaar gevoeld bij het uitblijven van een zo belangrijk advies van de Raad van State op de uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunningsdecreet. Gelukkig is er in november een doorbraak gekomen. Na het advies van de Raad van State heeft de Minister zijn ontwerp verder afgewerkt.

Positief is dat er vanaf 1991 nog slechts één milieuvergunning zal bestaan. Gedaan dus met de doolhof van de exploitatie-, lozings- en afvalstoffenvergunningen en vergunningen voor het verwijderen van giftig afval. De koppeling van bouw- en milieuvergunning, de eenvormige en vereenvoudigde procedure en de wettelijk gewaarborgde termijnen kunnen wellicht problemen uit het verleden voorkomen.

In het verleden heeft menige vergunningsaanvraag aanleiding gegeven tot zware problemen met de omwonenden die zich totaal verstoken zagen van enig inzage- of inspraakrecht. Het nieuwe reglement garandeert, conform de EG-richtlijnen, een grotere openbaarheid van bestuur. Wij menen dat de nieuwe procedure in de toekomst zal toelaten met meer kennis van zaken een evenwichtig oordeel te vellen over de aanvragen. Door de betrokkenheid van de comités voor veiligheid en gezondheid te institutionaliseren is een aanvang genomen met de integratie van de milieuzorg op bedrijfsniveau.

Een dergelijke fundamentele wijziging van het vergunningenbeleid vergt echter een voldoende aanpassingstijd en een intense begeleiding van zowel de vergunningverlenende overheid als van de bedrijven. Wij hopen dat de Minister in 1991 met een voorlichtingscampagne op provinciaal en lokaal vlak naar buiten zal treden. De noodzaak van een intense bijscholing van de bevoegde ambtenaren lijkt mij onontbeerlijk om het nieuwe systeem in werking te laten treden.

Tenslotte hadden wij van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu graag vernomen hoe hij denkt rekening te houden met de waarschuwing van de commissie-Boeken. Deze wetenschappers zijn immers van mening dat een gelijktijdige hervorming van de administratie en de invoering van het nieuwe vergunningenstelsel bijzonder grote moeilijkheden zullen opleveren, zeker wanneer men beide doelstellingen op zeer korte termijn wil realiseren.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, collega Gryp is bezorgd dat het milieuvergunningsdecreet niet snel genoeg uitgevoerd zal worden. In een mondelinge vraag uitte ik ook al mijn bezorgdheid en vroeg ik de Minister een aantal voorbereidende maatregelen te treffen omdat ik, zoals anderen overigens, van mening ben dat het onmogelijk is op dit moment alle principes van het milieuvergunningsdecreet toe te passen, al was het maar omdat de provincies, de gemeenten en de pas gereorganiseerde milieu-administratie daar onvoldoende op voorbereid zijn.

Wat de herschikking betreft, stellen wij vast dat de Minister principieel akkoord gaat met de filosofie van de voorlopige besluiten van de commissie-Boeken. Hij heeft deze besluiten trouwens opgenomen in de toelichting bij zijn begroting. Zoals collega Vandebosch daarstraks ook opmerkte is het quasi uitgesloten dat de besluiten op korte tijd operationeel kunnen zijn of degelijk kunnen worden geëvalueerd.

Ik moet er in dit verband op wijzen dat het oorspronkelijk voorstel van decreet, dat de heer Vanvelthoven namens de SP destijds heeft ingediend, veel ruimer was dan het huidige decreet aangezien men er van uitging dat de integratie van de verschillende vergunningsstelsels zo ruim mogelijk moest worden opgevat. Het werd toen afgedaan als onhaalbaar, inefficiënt. Een beperkt decreet werd toen goedgekeurd.

De Minister wil nu, via uitvoeringsbesluiten, dat decreet uitbreiden

door ook andere vergunningsstelsels dan deze die oorspronkelijk waren opgenomen, er bij te betrekken. Het decreet wordt dus in feite aangepast via uitvoeringsbesluiten. Ik herinner mij echter dat de Minister de werkbrouwen fronste toen ik, bij de bespreking van zijn begroting vorig jaar, namens de SP verklaarde dat het uitvoeringsbesluit, dat reeds jaren berustte bij de Raad van State, het probleem niet zou oplossen. Wij waren van oordeel dat het beter zou zijn het decreet fundamenteel te wijzigen in plaats van het via uitvoeringsbesluiten aan te passen omdat wij verwachtten dat dit heel wat problemen zou veroorzaken.

Mijnheer de Minister, wij stellen het op prijs dat u toch het advies wil vragen van VLARALE. In deze raad komt immers niet alleen de know-how van de milieubewegingen aan bod, maar zijn ook afgevaardigden van gemeente- en provinciebesturen vertegenwoordigd. De veldwerkers verklaren terecht dat de termijnen onhoudbaar zijn en degelijk werk uitsluiten. Naast de geplande voorlichtingscampagne is het dus ook aangegeven dit probleem nader te bekijken.

Ook de SERV is, in zijn advies van 12 december jongstleden, van oordeel dat de opdracht die in het decreet is opgenomen fundamentele problemen zal veroorzaken. Naast het aspect van de overgang van personeel, is er ook een inhoudelijk aspect.

Ik dring dus nogmaals aan dat men de nodige tijd zou besteden aan een objectieve evaluatie en dat men de voorkeur zou geven aan de aanpassing van het decreet indien het inderdaad gaat om een fundamentele wijziging.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, deze interpellaties hebben inderdaad betrekking op een heel belangrijk element van de meer gestructureerde en geïntegreerde aanpak van het milieuvergunningsdecreet, waar de verschillende vergunningen met betrekking tot het leefmilieu worden gekop-

T. Kelchtermans

peld aan de bouwvergunningen en zowel in tijd als inhoudelijk op elkaar worden afgestemd. Het uitvoeringsbesluit betreffende dit decreet ontbrak nog altijd hoewel het reeds op 2 juli 1986 door de Vlaamse Raad werd goedgekeurd en voor advies aan de Raad van State werd overgemaakt. Op 3 juli 1990 bracht de Raad van State advies uit en onmiddellijk daarop werd aan mijn kabinet de opdracht gegeven een nieuw ontwerpbesluit op te stellen, rekening houdend met dit advies van de Raad van State.

Het aangepaste en geactualiseerde ontwerp werd voor advies voorgelegd aan de SERV. Het eerste ontwerpbesluit dat door de Vlaamse Executieve op 2 juli 1986 werd goedgekeurd werd niet aan de SERV voorgelegd, eenvoudigweg omdat deze adviesstructuur toen nog niet in werking was. De Vlaamse Raad voor het Leefmilieu daarentegen, die op dat ogenblik wel bestond, heeft destijds wel adviezen uitgebracht over dit ontwerpbesluit. Vandaar dat de SERV nu wordt geconsulteerd over het aangepaste besluit. Wij kennen de opmerkingen van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu en, vermits er rekening mee gehouden werd, vinden wij dat wij deze Raad nu niet formeel moeten raadplegen. Aangezien er toch een belangrijke periode overheen is gegaan, hebben wij er ons toe geëngageerd deze Raad informeel om advies te vragen, zonder dat dit een vertraging met zich brengt voor de definitieve beslissing in de Vlaamse Executieve. Zodoende stellen wij de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu in kennis van dit ontwerp en kan hij er een bespreking aan wijden. Het ontwerpbesluit werd dus aangepast, rekening houdend met het advies van de SERV en vanzelfsprekend met het advies van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu. Het betreft inzonderheid de lijst van als hinderlijk in te delen inrichtingen.

De heer Gryp heeft commentaar gegeven over de indeling in drie groepen, namelijk meldingsplichtige inrichtingen, hinderlijke inrichtingen te begrijpen als van beperkte omvang en te lokaliseren binnen de omschrij-

ving van de gemeente en belangrijke hinderlijke inrichtingen en omdat er een belangrijke milieuhinder wordt verondersteld die niet zuiver lokaal te situeren is. Deze kritiek is gebaseerd op de lijst van het eerste ontwerp en dat is niet dezelfde als deze die in bespreking is bij het huidige gewijzigde ontwerpbesluit.

Op dit ogenblik wordt het ontwerp van uitvoeringsbesluit ook besproken in een interkabinettenwerkgroep, waarin vertegenwoordigers van de verschillende fracties zetelen volgens de proportionele samenstelling van de Vlaamse Executieve. Vooralsnog is uw partij niet vertegenwoordigd, mijnheer Gryp, en ik begrijp dat u zich vragen stelt naar de manier waarop de consultaties en de besprekingen gebeuren met het oog op het definitief ontwerp dat aan de Vlaamse Executieve moet worden voorgelegd. Wij hebben ter zake niet zoveel tijd verloren, want op 9 en 16 januari hebben wij daarover reeds vergaderd en wij hopen op 23 januari de laatste vergadering te houden. Bij die gelegenheid zal ik het verslag van de bespreking van vandaag inbrengen, opdat de werkgroep de nodige informatie krijgt en er al dan niet rekening kan mee houden. Er mag worden verwacht dat de besprekingen in de interkabinettenwerkgroep op 23 januari kunnen worden afgerond. Het ontwerp van reglement betreffende de milieuvergunning kan in de daaropvolgende weken aan de Vlaamse Executieve worden voorgelegd.

De heer Vandebosch heeft onder meer een aantal positieve punten genoemd. **(Opmerking van de heer E. Vandebosch)**

In de synthese herkent men de meester, dat kan niet van iedereen worden gezegd. **(Gelach)**

In een aantal rapporten werden wij er terecht op gewezen — ik verwijs naar de commissie-Boeken — dat het tegelijk uitvoeren van de twee operaties, namelijk enerzijds de uitvoering van het decreet betreffende het bestuurlijk beleid met een totale reorganisatie van het bestuur Vergunningen en Inspecties en anderzijds een revolutionaire wijziging van de wetgeving inzake milieuvergunningen wel eens voor een desorganisatie zou kunnen zorgen. Er wordt inderdaad

een progressieve aanpak verondersteld, bijvoorbeeld eerst de reorganisatie van de administratie en dan de wijziging van de wetgeving of eerst de wetgeving wijzigen en de administratie laten volgen. Het lijkt mij logisch dat eerst de administratie wordt op punt gesteld en daarna het nieuwe systeem wordt ingevoerd. Ik denk dat wij best deze suggestie volgen.

Waar het oorspronkelijk de bedoeling was het besluit zo vlug mogelijk te laten ingaan, stellen wij nu, voor het belangrijkste gedeelte van het uitvoeringsbesluit, voor het pas te laten ingaan vanaf 1 september 1991 — de streefdatum — en de tussenperiode te gebruiken om in Vlaanderen een ruime informatiecampaagne op te zetten. Hiervoor heb ik reeds contact opgenomen met de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten om in samenwerking met hen onze gemeenten goed te informeren over de belangrijke vernieuwing die op het vlak van dit milieubeleid zal geschieden. Ook het bedrijfsleven en de landbouwsector werden hierover gecontacteerd. Het vraagt een globale mobilisatie van de vormingsorganisaties, van de beroepsorganisaties om mee het terrein op te gaan met de overheid, de provinciebesturen en de gemeenten. De enorme ommekeer in de milieuwetgeving via dit milieuvergunningensdecreet moet overal in Vlaanderen worden verkondigd.

Bepaalde bepalingen die betrekking hebben op de milieuvergunningcommissies kunnen wel nu reeds worden ingevoerd. Wij zullen op korte termijn sectoriële voorwaarden opleggen aan de varkenshouderij.

Op 1 september 1991 wordt de globale invoering van het uitvoeringsbesluit milieuvergunningendecreet doorgevoerd. Sommige onderdelen, zoals sectoriële voorwaarden bij intensieve landbouw, kunnen reeds op veel kortere termijn worden voorgesteld. Ik denk daarmee in belangrijke mate tegemoet te komen aan de suggesties die onder andere door collega Vandebosch en aanvullend door collega Timmermans werden aangebracht.

Ten tweede, wat de raadpleging over het ontwerp zelf betreft werd uitslui-

T. Kelchtermans

tend aan de SERV, waarin alle sociale partners zijn vertegenwoordigd, advies gevraagd.

Het is de normale gang van zaken dat de Executieve de uitvoeringsbesluiten bepaalt. Wanneer de Voorzitter van de Commissie een bespreking ter zake nodig acht kan de Commissie haar oordeel geven. Nadien zal de Executieve de uitvoeringsbesluiten concretiseren conform de opdracht die in dit milieuvergunningendecreet, zoals in 1985 werd goedgekeurd, aan de delegatie werd gegeven. Dit milieuvergunningendecreet is in sommige onderdelen aangevuld binnen de Commissie zelf, bijvoorbeeld over vergunningen die in de tussentijdse periode werden vergund. De afvalvergunningen zijn ook in dit milieuvergunningendecreet geïntegreerd waardoor wij greep hebben op de hele vergunningssector, temeer omdat belangrijke activiteiten vergunningsplichtig worden omdat wij ze in een van deze drie categorieën onderbrengen.

Ik ga nu in op de opmerking dat er stilzwijgend een vergunning zou worden verleend als de overheid niet binnen de bepaalde termijn reageert. Toen het milieuvergunningendecreet werd besproken, werd er ook uitvoerig gediscussieerd over de termijnen, hun haalbaarheid en de rechtszekerheid die bedrijven moeten hebben. Ik herinner mij dat goed, want ik was toen zelf lid van de Commissie voor het Leefmilieu. Sommige termijnen zijn ten opzichte van de termijnen in de ons omringende landen nog vrij lang, andere zijn krapper. Dit vraagt dus een goede organisatie van de milieu-administratie. Als men het verlenen van een bouwvergunning koppelt aan het verlenen van alle milieuvergunningen, moet men toch met een aantal aspecten rekening houden die voor de Vlaamse economische ontwikkeling niet onbelangrijk zijn. Een milieudepartement moet ook daarvoor niet ongevoelig zijn, ook al wil u deze kant van de zaak eenzijdig voorstellen. Wij moeten dus ook de garantie bieden dat aanvragen waarmee belangrijke investeringen verbonden zijn en die aan alle wettelijke bepalingen moeten voldoen, binnen

een bepaalde termijn een ernstige behandeling krijgen. Nooit wordt er echter in eerste aanleg stilzwijgend een vergunning afgeleverd.

De heer E. Gryp : Dat heb ik niet gezegd.

Minister T. Kelchtermans : Een ogenblik, ik kom tot de kern van de zaak. Wanneer er binnen een bepaalde termijn geen uitspraak is, wordt dit zowel voor bedrijven van klasse 1 als van klasse 2 beschouwd als een weigering, waartegen in beroep moet worden gegaan. Wanneer dan opnieuw de termijn is verstreken zonder dat er een uitspraak werd gedaan, dan is de overheid in fout en zal zij daarvan de politieke verantwoordelijkheid moeten dragen. Op dat ogenblik moet het voor de administratie echter mogelijk zijn een uitspraak te doen over de vergunningsaanvraag. Ik herhaal dat de termijnen vrij scherp zijn, maar wanneer de administratie eenmaal goed georganiseerd is, moeten ze haalbaar zijn. Ik ben overigens van oordeel dat deze decretale bepaling de rechtszekerheid zeker ten goede komt.

In verband met het vermeende vacuüm wijs ik erop dat artikel 20 van het decreet van 28 juni 1985 de Vlaamse Executieve machtigt om algemene en sectoriële milieuvergunningvoorwaarden uit te vaardigen. Wij lezen immers dat een ontwerpbesluit om algemene en sectoriële milieuvergunningvoorwaarden vast te stellen eveneens in voorbereiding is met de bedoeling dat het per 1 september van kracht wordt.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen zo geantwoord te hebben op de meeste vragen. Ik ontken ten stelligste dat dit milieuvergunningendecreet met zijn uitvoeringsbesluiten een ecologische ramp voor Vlaanderen is. Het zal integendeel het vergunningenbeleid op stimulerende wijze ombuigen en een brongerichte aanpak structureel mogelijk maken, zodat vergunningen worden gekoppeld. Hierdoor kunnen heelwat discussies over milieuvergunningen, die in het verleden een beslissing vaak hypothekeerden, worden vermeden. Het is vanzelfsprekend dat wij ten gepaste tijde zullen evalueren. Ik zeg aan de heer

Timmermans duidelijk dat de Vlaamse Executieve en eventueel ook de Vlaamse Raad moeten bijsturen wanneer uit de ervaring blijkt dat dit inderdaad nodig is.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst iets rechtzetten. Mijnheer de Minister, u hebt gezegd bij het begin van uw antwoord dat ik mij voor de indeling van bedrijven heb gesteund op het ontwerpbesluit. Ik kan u de verzekering geven dat dit niet juist is en ik mij inderdaad op uw laatste ontwerpbesluit van 30 oktober 1990 heb gesteund, dat u in november aan de pers hebt voorgesteld. Toen ik dit ontwerp met het eerste ontwerp heb vergeleken, stelde ik vast dat een groot deel van de klasse 2-bedrijven in het eerste ontwerp onder klasse 1 waren ondergebracht, maar dat u ze nadien naar klasse 2 hebt overgeheveld. Het klopt dat ik tot mijn grote vreugde heb vastgesteld dat in het advies van de SERV precies dezelfde standpunten aan bod komen als ik heb verdedigd.

Mijnheer de Minister, u beweert wel het advies van de SERV te hebben aangevraagd, maar u zegt niet wat er in staat. Ik zal er een paar uittreksels van voorlezen.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer Gryp, ik heb gezegd dat met het advies van de SERV rekening werd gehouden.

De heer E. Gryp : Dat zullen wij dan in het oog houden.

Minister T. Kelchtermans : Dat is trouwens de reden waarom wij reeds zo lang met deze zaak bezig zijn.

De heer E. Gryp : Dan zal u inderdaad moeten doen wat ik u heb gezegd.

Minister T. Kelchtermans : Neen, wat de SERV heeft gevraagd.

De heer E. Gryp : Dat is net hetzelfde. Ik zal het u trouwens voorlezen : De criteria tot indeling van de als hinderlijk beschouwde inrichtingen worden niet geargumenteed. In het algemeen laakt de raad — de SERV

Gryp

dus — de inconsistentie die kan worden vastgesteld in de relatie tussen de klasse-indeling en de potentiële milieuhinder van de respectievelijk als hinderlijk beschouwde inrichtingen. De raad dringt er dan ook op aan dat zowel intersectoraal als intrasectoraal een consistent verband zou worden vastgelegd tussen de klasse-indeling en de potentiële milieuhinder. Louter exemplarisch wijst de SERV erop dat een inrichting die per jaar 1000 ton — dat was ook mijn voorbeeld — natriumpentachloorfenolaat door elektrolyse van hexachloorbenzeen produceert daarentegen slechts onderworpen is aan de meldingsplicht. In een ander punt stipuleert de SERV dat de bijlage 1 van het VLAREM grondig moet worden doorgelicht. Datzelfde punt gaat verder als volgt : Alle inconsistenties inzake klasse-indeling binnen en tussen bedrijfstakken dienen te worden uitgezuiverd. Slechts de als zodanig aangepaste bijlage kan kracht van wet krijgen.

Ik lees een volgend punt voor. De relatie tussen het veranderen van een inrichting en de milieuvergunningaanvraag dient als volgt gespecificeerd — de SERV stelt zelf de wijziging voor — : Voor elke toevoeging, evenals voor elke wijziging en uitbreiding van een vergunde inrichting die de indeling van die inrichting in een hogere klasse tot gevolg heeft dient een vergunningaanvraag ingediend en behandeld overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn voor het bekomen van een nieuwe vergunning.

De SERV aanvaardt dus niet wat u van plan bent. Zij zijn van oordeel dat de procedure volledig moet gebeuren, maar dat is u in het uitvoeringsbesluit niet zinnens. U gaat werken met vergunningen op proef en tijdelijke inrichtingen van klasse 1 die niet aan een algemeen openbaar onderzoek worden onderworpen wanneer zij van klasse 1 naar een andere klasse overgaan. De SERV wijst u dus op uw fout.

Ik lees verder uit de uittreksels van de SERV : Bovengestelde specificatie belet het ontstaan van een tegenstrijdigheid met het decreet — artikel 27 — alsook wordt vermeden dat zo-

wel het bedrijfsleven als de administratie nutteloos belast worden door te vervullen respectievelijk op te volgen administratieve handelingen.

Een volgende citaat, bij artikel 43 : Uit het hieronder geformuleerde kan impliciet worden afgeleid dat alle inrichtingen van klasse 3 slechts aan de wettelijke en decretaal geregelde verplichtingen zijn onderworpen. Ook voor de inrichtingen van klasse 3 dient een standaardreglementering ontwikkeld waarbij algemeen geldende exploitatievoorwaarden worden opgenomen.

Ik veronderstel dat de leden van de SERV gewoon zijn met wetteksten om te gaan. De Minister verkondigde hier dat er geen sprake is van een stilzwijgende vergunning. Welnu, over artikel 50, punt 5 zegt de SERV : Het principe van de stilzwijgende vergunning wordt afgewezen. Alstublieft.

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het verheugt ons dat de Minister in de Commissie voor Leefmilieu zelf voorstelde de verdere follow-up van de toepassing van het Vlaams Reglement op de Milieuvergunningen te verzekeren. Wij zullen deze suggestie overmaken aan de Voorzitter van de Commissie en deze aangelegenheid te gelegener tijd bespreken.

Het doet ons ook genoegen dat de Ministers zullen ingaan op onze vraag om de toepassing op het terrein geleidelijk te laten gebeuren, voldoende informatie te verstrekken en de ambtenarij — gemeenten, provincies — in staat te stellen zich voor te bereiden op deze moeilijke taak. Wij moesten reeds heel wat besluiten en wetsontwerpen verwerken teneinde de middelen, het personeel, de structuur en de wetgeving van de milieu-sector op punt te stellen. Het is goed dat de Minister nu een MINA-pauze wil inlassen.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heer Geyssels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede

motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende Openbare Vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bijsturing van het Afvalstofplan 1991-1995

De Voorzitter : De indiener heeft mij meegedeeld dat hij zijn interpellatie intrekt.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN .

De Voorzitter : Collega's, ik heb begrepen dat de Minister van oordeel is dat de interpellaties van de heren Timmermans en Egelmeers voor een groot gedeelte tot dezelfde sector behoren. Ik stel u voor deze interpellaties samen te voegen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vaststelling van het Afvalstoffenplan 1991-1995

Interpellatie van de heer 1. Egelmeers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleid in de Rupelstreek

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Timmermans tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vaststelling van het Afvalstoffenplan 1991-1995

Voorzitter

en van de heer Egelmeers tot Minister Theo Kelchtermans, over het milieubeleid in de Rupelstreek.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het Afvalstoffenplan 1991-1995 werd overeenkomstig het decreet betreffende het beheer van afvalstoffen en de normale procedure voorzien in de artikelen 16, 17 en volgende aan de gemeentebesturen, de GOM's enzovoort, overgemaakt. Ik lees dat artikel 14, paragraaf 1, voorziet dat de Vlaamse Executieve een plan opmaakt inzake de verwijdering van afvalstoffen. Zij heeft dat op dit moment nog niet gedaan alhoewel dit normaliter volgens de verscheidene planningsperiodes best zou zijn gebeurd vóór 1991, vermits het een afvalstoffenplan 1991-1995 betreft. Uiteraard bepaalt het decreet eveneens dat, zo er nog geen nieuw plan is goedgekeurd, het oude afvalstoffenplan van kracht blijft. Er is dus wel continuïteit. Gelet op de zeer belangrijke wijzigingen die in het Afvalstoffenplan ten goede voor het milieubeleid zijn opgenomen vinden wij dat de goedkeuring ervan heel dringend wordt.

Ik heb de Minister daarover een aantal concrete vragen gesteld, meer bepaald welke adviezen er nog ontbreken om daartoe te kunnen overgaan, waarom zij nog niet werden verstrekt en tegen welke datum het Afvalstoffenplan in werking kan treden.

Verskillende adviezen zijn bekend : verschillende partijen hebben zich hierover uitgesproken en de SERV heeft er zich recent nog negatief over uitgelaten. Wij zouden over dit ontwerp-afvalstoffenplan fundamenteel moeten kunnen discussiëren.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben bondig om tijd te winnen en kom dus meteen tot het besluit van mijn interpellatie. Volgens het geciteerde artikel 14, paragraaf 1, is de Vlaamse Executieve bevoegd. Maar niets belet haar om dit uiteindelijke ontwerp, ter discussie en beraadslaging door

de leden van de Vlaamse Raad te laten bespreken. Zij kunnen nog elementen aanbrengen en adviseren en de Vlaamse Executieve heeft dan de mogelijkheid om daar eventueel nog rekening mee te houden.

Vooraleer de Executieve een definitieve beslissing neemt, wil ik u vragen, mijnheer de Minister, om uw collega Miet Smet te raadplegen. Ik heb haar vorige week een vraag gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. De optie van afvalverbranding is in het ontwerp-afvalstoffenplan aangehouden, maar kan een belangrijke nadelig effect hebben op de dioxineneerslag. Nationaal werden engagementen aangegaan in de Conventie van het Noordzeebeleid. Tegen 1995 moeten een aantal maatregelen worden genomen, onder meer wat de dioxineneerslag betreft.

Wij moeten onze verbintenissen nakomen en daarom zijn wij van oordeel dat de opties in het Afvalstoffenplan daaraan moeten worden getoetst.

Twee leden, behorend tot dezelfde partij, moeten gemakkelijk bij elkaar advies kunnen inwinnen, want politieke tegenstand kan niet bestaan.

Mevrouw Smet heeft de bal in wezen teruggekaatst naar u als zij verklaart geen adviesaanvraag te hebben gekregen. Zij draagt op nationaal vlak verantwoordelijkheid omdat zij de opties van de Noordzeeconventie heeft ondertekend, maar de Gewesten moeten die op eigen territorium naleven. Het ene sluit het andere echter niet uit.

Gelet op de uitspraak van mevrouw Smet en op de uitnodiging om haar te raadplegen die zij feitelijk in de Kamer van Volksvertegenwoordigers tot u heeft gericht, en die ik vandaag herhaal, verzoek ik u daarop in te gaan. Dan kan zij geen doekje voor het bloeden aanwenden bij latere discussies in de Kamer en kan zij niet beweren niet te zijn geraadpleegd in verband met de opties van de verschillende Gewesten.

Voor u overgaat tot de definitieve besluitvorming in verband met het Afvalstoffenplan zou er nog moeten worden gediscussieerd in de Vlaamse

Raad omdat fundamentele aspecten een bijsturing noodzakelijk maken.

De Voorzitter : De heer Egelmeers heeft het woord.

De heer 1. Egelmeers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik voel me alsof ik in een urgentieprogramma zit gezien de tijd die ons in de regio Rupelstreek nog rest met betrekking tot het milieubeleid in de ruimste zin van het woord. Op bepaalde accenten daarvan kom ik later nog terug.

De economisch reconversie is in de Rupelstreek gestart in 1967. 500 miljoen werd ter beschikking gesteld op nationaal vlak met als uitgangspunt : wonen en werken in de Rupelstreek. Daarvoor werd een industrieterrein Boom-Niel bouwrijp gemaakt. Dit industriegebied is op het ogenblik redelijk actief hoewel niet met de verwachte terwerkstelling. Er werden woonzones in Boom, Niel en Terhagen vooropgesteld maar op het ogenblik is nog niets gebeurd.

Vanaf 1977 werden wij met de stortproblematiek geconfronteerd. Door de bevoegde autoriteit, meer bepaald door de bestendige deputatie, werden stortvergunningen uitgereikt, zonder dat er evenwel de voorwaarden werden nageleefd.

De toenmalige Minister van Leefmilieu verleende een stortmatorium voor slechts twee jaar. Sinds de opening van het OTL-gipsstort te Rumst is dit evenwel verleden tijd. Door toedoen van Minister Lenssens kwam er geen superstort van OVAM. Er kwam echter wel een monostort voor gips.

Prayon-Rupel, gelegen in klein Brabant, produceert ongeveer 500.000 ton droog gips per jaar. Dit moet worden gestockeerd. In 1985 installeert Minister Lenssens een werkgroep die moet nagaan welke de mogelijke initiatieven zijn voor de verwijdering van de gipsafval van Prayon-Rupel. Volgens deze werkgroep zijn er negen alternatieven waaronder vijf verwijderingsmethoden, namelijk het lozen in de Schelde, het dumpen in de zee, het recycleren, de terugvoer van de gipsafval naar Marokko en het gebruik van

Egelmeers

gipsafval voor afwerking. Over het terugzenden van de gipsafval naar Marokko had ik in Rabat een onderhoud met de Marokkaanse Minister van Mijnen en Energie, hij was het daarmee niet eens. Achteraf bleek evenwel dat Prayon-Rupel er het monopolie heeft over de fosfaatmijnen en fosfaatbedrijven. De vraag naar gipsafval voor de afwerking van wegenwerken of voor de verwerking in betonproducten is zeer klein.

Van de vijf verwijderingsmethodes blijft er slechts één over, meer bepaald de recyclage. Deze valabele methode werd door de verantwoordelijke Minister van Milieubeleid echter niet in overweging genomen. Het gevolg daarvan is dat er massaal gipsafval wordt gestort in de Rupelstreek. Bovendien is er op het ogenblik een afschuwelijke koehandel aan de gang tussen de provincie en Prayon-Rupel met betrekking tot de grondenruil op de terreinen van Terhagen, Rumst en Boom.

De verbrandingsoven te Schelle hangt als een zwaard van Damocles boven het hoofd van de inwoners van Niel, Schelle, Aartselaar en Reet.

Er zullen nieuwe stortplaatsen worden gecreëerd voor de residus van de verbrandingsoven. Hoogstwaarschijnlijk zal men daarvoor een of ander verlaten kleiput in de Rupelstreek gebruiken. Bovendien zal het hinderlijk vervoer van de oven naar de stortplaatsen gebeuren doorheen de woonkernen. Dit probleem is nijpend en heel actueel, er speelt zich immers een gipsafvaloorlog af in de Rupelstreek.

De SP verdedigde steeds de volgende stelling : eerst moet men een definitief Afvalstoffenplan ontwikkelen, dan moeten voor de geïnteresseerde ondernemingen die een commercieel voordeel zien in de exploitatie van een verbrandingsoven drie voorwaarden worden vervuld, onder meer de oprichting van een intercommunale.

Derde vaststelling : Prayon-Gips in Terhagen, verbrandingsoven in Schelle-Niel-Hemiksen ; Minister Sauwens streeft — en dat is economisch gezien een goed punt — de verlegging na van het Zeekanaal. De

bedoeling daarvan is het economisch rendement. Er moet slib worden weggenomen. Volgens de pers zou het niet alleen gaan om slib, maar zou er ook gips ontdekt zijn. Mochten wij zoveel goudmijnen ontdekken als we gipslagen ontdekken, dan zou Vlaanderen schatrijk zijn ! Dit is een droevige vaststelling. Indien het goede grond is, dan zou het minder erg zijn. Maar de vraag rijst of het om slib alleen gaat of om gips alleen ; of is het een mengsel van de twee ? Het is duidelijk een derde actie, erop gericht het leefmilieu in de Rupelstreek tot nul te herleiden.

Welke zijn de sociaal-economische gevolgen van dit beleid, niet alleen in het kader van het milieu ? Behalve de afwerking van het industrieterrein, wat voor ons tewerkstelling betekende, werd er voor de woonzones niets gedaan. Wat in de gemeente Terhagen wel tot stand zal komen, is een gipsberg van 31 meter hoog ; het kleifront is slechts 25 meter ; dus komen er nog 6 meter bij. De derde deelgemeente Reet, die een land- en tuinbouwgemeente is, zal in plaats van het Atomium een zes meter hoge gipsberg kunnen bewonderen ! Dat is het gevolg van de niet te stillen honger van een bepaalde onderneming.

Inmiddels hebben wij een geschenk van de Vlaamse Executieve gekregen omdat de Rupelstreek erkend is als een impulsgebied. De resultaten ervan kunnen in vraag gesteld worden. Perspectieven als het storten van gips en het wellicht operationeel maken van de verbrandingsoven zullen al de reconversieprojecten, die in 1967 werden gestart, maar niet werden voltooid, in de mist van de Rupelstreek doen verdwijnen. Wij vragen ons dus af of de miljoenen-inspanningen die werden geleverd, resultaten zullen opleveren. Zullen zij niet verdwijnen door de initiatieven die binnen een paar weken zullen worden genomen ?

De gevolgen van dit alles zijn dat het impulsgebied geen aantrekkingskracht meer zal hebben voor investeerders, die geen KMO's meer zullen oprichten in de nabijheid van de stortplaatsen. Wie wil in de buurt van een muur van 31 meter een bedrijf oprichten ? Men weet immers niet of deze muur een rots wordt of een mo-

biele massa, die kan verschuiven. Er zijn reeds sterkere dammen gesprongen, die nochtans door de beste bureau's werden uitgetekend.

De aantrekkingskracht van de Rupelstreek wordt dus nul. Inderdaad, wie wil er een woning kopen of huren in de buurt van een 31 meter hoge berg ? In het ruige maanlandschap van de Rupelstreek werden de verlaten kleiputten omgevormd tot visvijvers, zodat er nog rustige plaatsjes aanwezig zijn. Het gaat niet om grote, maar wel om eerder beperkte oppervlakten. Het zijn oases van rust. Welnu, wanneer door de visputten een dam loopt, dan moeten ze worden opgedoekt. Dus al deze initiatieven en ons mooie groene hoekje, gaan omwille van die gipsberg verloren.

Mijnheer de Minister, wat blijft er dan nog over van de doelstellingen van de economische reconversie in de Rupelstreek die per definitie voorbestemd is om een industrieel gebied te zijn ? Wij zijn er ons van bewust dat er een evenwicht moet worden gezocht tussen enerzijds ecologie en anderzijds tewerkstelling.

Wat blijft er over van de twee alternatieven, wonen en werken in de Rupelstreek, en de investering van 600 à 700 miljoen waarvan het geïnvesteerde kapitaal nog moet beginnen renderen ? De gevolgen van de gevoerde politiek zijn zeer duidelijk. Inderdaad, tot in het jaar 2000, dus nog negen jaar lang zal gips worden gestort tot de berg 31 meter hoog is.

Mijnheer de Minister, ik hoop dat ik mij vergis, maar indien dit beleid wordt voortgezet, zal er tot in 2020 om commerciële redenen, niets anders dan gips worden gestort in de Rupelstreek. Aldus wordt een totale, maximale tewerkstelling, uitgesloten.

De Rupelstreek heeft ook behoefte aan verjonging van de bevolking, maar de mensen, zelfs degenen die er geboren zijn, verlaten de streek, en terecht. Het wordt uiteindelijk nog alleen een bejaardenhome met straten. Besef u wel welke uitwerking dit heeft op het gemoed en op het dagelijkse leven van de mensen die er geboren en getogen zijn, die er gewerkt hebben en die aan hun grond zijn gehecht zoals een over-

Egelmeers

tuigd nationalist ? Geeft u zich rekenschap van de misdaad die gebeurt in deze streek, die geschiedenis heeft gemaakt. De bevolking verzet zich tegen dit beleid over alle **partijgrenzen** heen en de toekomst zal uitwijken of we machteloos staan.

Mijnheer de Minister, is dit het milieubeleid dat de Vlaamse Executieve, en meer bepaald u als bevoegd Minister, in de Rupelstreek wenst te voeren ? Het is volledig in strijd met de mening van de betrokken bevolking, maar in dit geval moet u de mensen hiervan dan ook op de hoogte brengen !

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch : Mijnheer de Voorzitter, ik betreur dat de algemene problematiek inzake het afvalstoffenbeleid, door de beschikkingen die door u zijn genomen, enigszins wordt vermengd met een blijkbaar zeer nauwkeurig afgelijnd probleem dat bijzondere aandacht verdient en waarop collega Cauwenberghs zal ingaan, een probleem dat trouwens sterk leeft in de Rupelstreek.

Met uw goedvinden, plaats ik de focus opnieuw op het hoofdobjectief van de interpellant, de heer Timmermans, met name de globaliteit van het Afvalstoffenplan.

De Voorzitter : De samenvoeging van de interpellaties gebeurde op verzoek van de Minister.

De heer E. Vandebosch : Vanuit het oogpunt van tijdswinst hebben wij daar begrip voor.

De Voorzitter : Het gebeurt omwille van het feit dat de problematiek verwant is. U hebt nog vier minuten spreektijd, mijnheer Vandebosch.

De heer E. Vandebosch : Mijnheer de Voorzitter, ik zal zeer kort zijn. Ik sluit mij aan bij de vraag van collega Timmermans. Het Afvalstoffenplan is in veel gemeente- en provincieraden aan bod gekomen. Het is wellicht een lacune in de procedure die vroeger werd bepaald, dat de Vlaamse Raad daarover geen moment van bezinning of gesprek heeft

in de Commissie of in de Vlaamse Raad. Ik wacht echter ter zake het antwoord van de Minister af, omdat wij het gezag van de uitvoerende macht respecteren. Het gevaar bestaat echter dat naarmate de positieve gevolgen van het milieubeleid dichter bij de burger komen de neiging ontstaat om op het terrein van de uitvoerende macht te komen. In dit verband waarschuwen wij voor teveel opdringerigheid vanwege de Vlaamse Raad ten opzichte van de Executieve.

Collega Jozef Bosmans heeft bij een vorige gelegenheid de algemene principes inzake het Afvalstoffenplan naar voren gebracht. Hieromtrent wens ik een aantal punctuele vragen te stellen.

Ten eerste, er is meer en meer sprake van een zusterorganisatie van Aquafin die zich als tweede dochter van de milieuholding zou toeleggen op afvalverwerking. Welke is de specifieke plaats van deze afvalholding in het aangekondigde afvalstoffenplan ?

Ten tweede, de SERV heeft in zijn advies van 18 december nogal wat kritiek geformuleerd over de financiële onduidelijkheid die zou bestaan inzake de financiële onderbouw van het Afvalstoffenplan. Wij menen nochtans dat er behoorlijk veel geld is voorzien ; preventie : 541 miljoen frank ; scheiding aan de bron en selectieve inzameling : 450 miljoen frank ; recuperatie : 600 miljoen frank, enzovoort. Graag vernam ik hieromtrent de stelling van de Minister.

Ten derde, de sensibilisering is absoluut noodzakelijk, wil het Afvalstoffenplan ook maar enige kans op slagen hebben. Bij de sensibilisering speelt het gemeentebestuur een aanzienlijke rol. Ik heb daaromtrent in de Commissie voor het Leefmilieu aan de Minister een vraag om uitleg gesteld. Welke zal in de toekomst de rol zijn van het gemeentebestuur in het milieubeleid, zeker met betrekking tot het Afvalstoffenplan ? De gemeenten stellen zich vooral de vraag hoe de financiering zal verlopen. Wij willen dan ook aandringen op een soort garantieclausule waarbij de gemeenten, in ruil voor een

aantal prestaties die zij op het terrein moeten invullen, financieel zouden worden beloond.

Een laatste vraag betreft de huidige stand van zaken bij de onderhandelingen met de verpakkingindustrie waarbij convenanten zouden zijn afgesloten. Wanneer zullen deze convenanten in werking treden. Inderdaad, ik meen dat zulks ook zijn belang heeft voor de globale reductie van afvalstoffen.

De Voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals mijn voorgangers er reeds op gewezen hebben konden de Vlaamse gemeentebesturen tot 30 november 1990 hun advies over het Afvalstoffenplan 1991-1995 aan hun Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij overmaken, die al deze adviezen dienden over te maken aan de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij.

Het zal de heer Minister inmiddels niet onbekend zijn dat vele gemeentebesturen nogal wat opmerkingen hebben gemaakt bij dit ontwerp. Ze zijn het over het algemeen wel eens met de vooropgezette doelstellingen, maar heel wat minder met de wijze waarop deze doelstellingen in het ontwerp werden uitgewerkt. Uiteindelijk zal het werk grotendeels door de gemeentebesturen moeten worden gedaan. Daarbij stellen zij zich terecht vragen nopens de kosten en de ter zake gevraagde inspanningen. Zullen de gemeentebesturen ertoe verplicht worden ter zake deskundigen in te schakelen ?

Vooral de zware financiële consequenties ervan voor de gemeentekas — dus voor de inwoners — oogsten nogal wat kritiek. Vandaar de eis, die overal opklinkt, dat de gemeentebesturen, die bereid zijn consequent de weg van de recyclage op te gaan, moeten kunnen rekenen op een deel van de inkomsten, die uit de heffingen voortvloeien.

Morgen zal dit probleem in de Commissie voor Leefmilieu worden besproken. Ik zelf heb ter zake ook

Van Vaerenbergh

reeds een voorstel van decreet ingediend tot oprichting van een gemeentelijk milieu-investeringsfonds, ten einde de gemeenten bij hun nieuwe opdrachten op het vlak van het afvalstoffenplan te steunen.

Mijnheer de Minister, zal u, vermits u het advies gevraagd heeft van de gemeentebesturen, met hun opmerkingen rekening houden ?

Mijnheer de Minister, is u bereid het ontwerp voor het Afvalstoffenplan 1991-1995 bij te sturen, zoals door vele gemeentebesturen werd gevraagd ? Zo ja, wanneer denkt u dat men klaar kan zijn met dit omvangrijke werk — want een goed deel dient herschreven te worden — zodat het plan kan worden vastgesteld door de Vlaamse Executieve ? Zal u daarbij rekening houden met de financiële draagkracht van de gemeenten ?

Het vorige Afvalstoffenplan nam een einde op 31 december 1990. Aangezien het nieuwe plan nog niet in voege is en wij reeds in het jaar 1991 zijn, dienen de gemeenten te weten aan welk plan zij zich moeten houden. Zullen ter zake overgangsmaatregelen worden getroffen ? Wordt er dringend werk gemaakt van maatregelen, die de afzetmarkt van gerecupereerde materialen voldoende onder controle kunnen brengen, zodat de gemeentebesturen de zekerheid krijgen dat ze de apart ingezamelde afvalstoffen tegen aanvaardbare voorwaarden ook kwijt kunnen geraken ?

Zal er uiterlijk tegen 31 december 1991 zekerheid zijn voor de gemeentebesturen dat zij hun ingezameld klein gevaarlijk afval op een wettelijke wijze kwijt kunnen ? Of acht de heer Minister het wenselijk de datum, waarop alle Vlaamse gemeenten dit soort afval moeten inzamelen, te verschuiven ?

Zal aan de Vlaamse gemeentebesturen de garantie worden gegeven dat ze nooit zullen worden verplicht minimumhoeveelheden afvalstoffen te leveren aan verbrandingsovens, waaraan zij toegewezen worden ? Het zou toch niet mogen dat de gemeentebesturen ertoe verplicht worden het afval selectief op te halen en

nadien alles samen naar de verbrandingsoven te voeren. Dat zou toch absoluut zinloos zijn.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wens slechts één vraag te stellen die aansluit bij die van de heren Timmermans en Vandebosch.

Mijnheer de Minister, de inspraakprocedure is voorbij. U beschildert u waarschijnlijk over ettelijke duizenden opmerkingen en adviezen die, zoals het decreet bepaalt, door de Executieve worden verwerkt en uiteindelijk in een besluit worden omgezet. Mijnheer de Minister, u weet dat niet alleen milieuverenigingen, maar ook organisaties van — vanuit uw optiek — onverdacht althooi zeer belangrijke kritieken en opmerkingen hebben geformuleerd over het Afvalstoffenplan. De heer Egelmeers heeft in zijn uiteenzetting trouwens goed de belangrijke gevolgen van de invoering van dit Afvalstoffenplan voor een aantal regio's geïllustreerd. U weet beter dan ik dat er ook in uw partij ongerustheid heerste over de inplanting van een oven in Vlaams Brabant.

Mijn vraag is zeer concreet. Of u gezien de belangrijke en vele opmerkingen over het Afvalstoffenplan, bereid bent in de Raad de discussie te heropenen over alle gevolgen en opmerkingen inzake het Afvalstoffenplan ?

Collega's, wij beschikken voor deze werkwijze over een goed precedent. In maart 1989 heeft de Raad in verband met het SST-dossier unaniem beslist om de Executieve te vragen geen beslissing te nemen zonder een voorafgaande discussie in de Raad. Ik wil de parallel maken tussen het SST-dossier en het Afvalstoffenplan en de Minister vragen of hij — ik herhaal het — bereid is de discussie over het Afvalstoffenplan nogmaals in de Raad te voeren vóór het plan uiteindelijk via een besluit kracht van wet krijgt. Op basis van het antwoord op deze vraag zullen de Groenen onderzoeken of wij eventueel een motie van aanbeveling, zoals in maart 1989, zullen indienen.

De Voorzitter : De heer Cauwenberghs heeft het woord.

De heer F. Cauwenberghs (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, mijn uiteenzetting sluit aan bij de interpellatie van de heer Egelmeers en betreft specifiek de Rupelstreek, zij het dan minder uitgebreid gezien de ons opgelegde tijdslimiet.

Allereerst doe ik opmerken dat wij het wel heel vervelend vinden dat de Rupelstreek voor de zoveelste maal op een negatieve wijze in het nieuws moet komen en hier ter sprake wordt gebracht.

Ik moet er u niet aan herinneren dat de Rupelstreek in het verleden één grote afvalbak was en dat zeer vele bestaande kleiputten met alle soorten afval werden volgestort.

Door de hevige reacties in de streek werd een aantal jaren geleden door de overheid een stortmatorium ingevoerd dat ervoor zorgde dat de regio tot rust kon komen zodat kon worden gedacht aan de reconversie van de Rupelstreek. Er zijn trouwens op dat gebied nogal wat inspanningen geleverd.

Nu dreigt het met veel moeite bijkomen stortmatorium te worden doorbroken en lijkt het er inderdaad op dat wij een nieuw afvaloffensief zullen moeten afslaan. Ik kan u verzekeren dat de bevolking het recente verleden niet is vergeten en er hevige reacties zullen losbreken.

Allereerst is er de aanvraag van Prayon-Rupel tot het openen van een nieuw gipsstort. Deze aanvraag is een echte provocatie. Prayon-Rupel heeft in het verleden altijd op de rand van het wettelijke geleefd en zich van omgeving, milieu en inwoners niets aangetrokken. Daar zijn verschillende voorbeelden van, zoals het niet of onvoldoende afdekken van storten. Zij hebben, niettegenstaande de gedane beloften, geen enkele inspanning geleverd om tot een verbeterde produktiemethode te komen die zou moeten zorgen voor minder afval. Zij beseffen blijkbaar niet dat het in de toekomst niet meer kan om ongestoord tonnen afval te blijven produceren. De nieuwe aanvraag van

Cauwenberghs

Prayon is zelfs niet bedoeld om een bestaande kleiput te vullen, maar om het reliëf te wijzigen en een dam op te werpen van 31 meter hoog om daarachter te storten zodat we de gipsberg zullen zien verschijnen.

U begrijpt dat wij ons hertegen sterk zullen afzetten en mijn vraag is dan ook welk standpunt de Minister ter zake zal innemen wanneer het dossier bij hem zal komen. Ik ben ervan overtuigd dat het op komst is.

Ten tweede is er de dreiging voor de vestiging van een verbrandingsoven voor huishoudelijk afval op het grondgebied van Schelle.

Ook dit is voor de Rupelstreek van het goede te veel. Ik weet dat men schermt met argumenten pro, als daar zijn de goede ligging voor de aanvoer van het afval per trein en per boot en de mogelijke warmte-recuperatie. De verbrandingsoven zou milieuvriendelijker zijn dan de huidige electriciteitscentrale. Men fluijstert zelfs dat indien de verbrandingsoven er niet zou mogen komen, het voortbestaan van de electriciteitscentrale twijfelachtig zou kunnen zijn. Er zijn echter veel meer argumenten tegen de vestiging.

Wij zijn van mening dat deze vestiging een ongunstige invloed zal hebben op de huidige economische heropleving van de Rupelstreek en wij het oud imago van afvalgewest van Vlaanderen opnieuw toebedeeld zullen krijgen.

Het zo moeilijk verkregen stortmoratorium voor de Rupelstreek lijkt door de komst van deze verbrandingsoven definitief doorbroken te worden, aangezien er na verbranding een residu blijft, geraamd op 10 à 25 ten honderd van de verbrande massa en deze restafval opnieuw zal dienen te worden gestort. De Rupelstreek wenst in geen geval dergelijke stortplaats op haar grondgebied. Er valt niet enkel bijkomende luchtverontreiniging door het verbrandingsproces te verwachten; transport, overslag en stockage van het huisvuil zullen ongetwijfeld heel zware hinder veroorzaken. Hoe milieuvriendelijk men dit ook zal willen doen in de beginfase, goe-

de gewoontes zullen vlug worden vergeten. Het transport, ongeacht de wijze waarop, zal steeds een sterke belasting betekenen voor de woonzones en het leefmilieu in onze streek. De plaatselijke infrastructuur is hierop niet berekend en kan onmogelijk hiervoor op een aanvaardbare wijze worden aangepast.

Wij hebben in het nabije verleden reeds al te zware lasten voor afvalverwerking gedragen. Deze verbrandingsoven is ook psychologisch onaanvaardbaar en de erkenning tot impulsgebied zal door deze negatieve maatregel tot niets leiden. Wat zeker niet kan is dat deze verbrandingsoven eveneens zou dienen om het afval vanuit Brabant naar de provincie Antwerpen te brengen. Daar kan geen sprake van zijn.

Mijnheer de Minister, het dossier van de verbrandingsoven is reeds verschillende malen ter sprake gekomen in deze Raad. Op donderdag 18 oktober 1990 heeft collega Suykerbuyk u ter zake een mondelinge vraag gesteld. U hebt toen geantwoord dat de consultatie nog aan de gang was en dat de nodige adviezen nog moesten binnenkomen. De beslissing zou worden genomen op het einde van het jaar. We zijn in januari en er is nog niets beslist. Mag ik u vragen, of alle adviezen van de verschillende GOM's binnen zijn en zo ja, wanneer u ons uw definitief standpunt ter zake zal doen kennen.

Alvorens te eidigen wens ik u nog te zeggen dat, wat de streek betreft, de wijze waarop collega Egelmeers zijn interpellatie heeft gehouden de juiste weergave is van de gemoedsgestelden in de streek. Er heerst ingehouden woede over het verleden dat nu opduikt. Ik vrees dat indien u daar geen gevolg aan geeft, wij opnieuw naar gezamenlijke acties in de streek zullen gaan waaraan toch zware gevolgen zouden kunnen verbonden zijn.

Tot slot zou ik graag hebben dat het antwoord op deze interpellatie niet wordt verweven in een algemeen antwoord op de interpellatie van collega Egelmeers.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de laatste vraag van vorige spreker aan de Minister om op deze interpellatie een concreet antwoord te geven.

Ik sluit mij ook aan bij de interpellatie van de heer Egelmeers die op een zeer emotionele wijze vertolkt heeft wat in de Rupelstreek leeft. Ik hoop, mijnheer Egelmeers, dat u minstens ook uw partijgenoten buiten uw streek kunt overtuigen van het belang van dit dossier.

Ik wou dit betoog in feite beginnen met te zeggen dat parallel met het al dan niet realiseren van een nieuw stort voor Prayon-Rupel, de geloofwaardigheid van het afvalstoffenbeleid en het Afvalstoffenplan van de Minister al dan niet zal worden aangetoond. Blijkbaar heeft de Minister dat zelf reeds ingezien vermits hij zelf gevraagd heeft beide interpellaties te koppelen. Hij meent dus blijkbaar ook dat dit een ideale testcase is voor het afvalstoffenbeleid.

Ik heb die aanvangszin wel overwogen om verschillende redenen.

Mijnheer de Minister, in de eerste plaats zijn er de engagementen van uw voorganger, Minister Lenssens. Na de enorme discussie over het afvoeren van het zogenoemd superstort werd in 1987 aan Prayon een nieuwe vergunning afgeleverd voor het storten van 500.000 kubieke meter afval, dit in het kader van de afwerking van een kleiput en gekoppeld aan de belofte dat dit het enige stort zou blijven en aan de belofte van Prayon te investeren in recyclageonderzoek.

Zoals blijkt uit de interpellatie van de heer Egelmeers, is men dit blijkbaar vergeten. Meer zelfs, er is een nieuwe aanvraag ingediend door Prayon-Rupel voor 730.000 kubieke meter, dus 50 ten honderd meer. Bovendien heeft Prayon sinds 1987 geen frank méér uitgegeven voor recyclageonderzoek. Het investeerde al die jaren ongeveer 120 miljoen frank per jaar. Het relatief aandeel van de uitgaven voor recyclageonderzoek is met andere woorden gedaald.

Mijnheer de Minister, uw houding in dit dossier is een testcase voor uw

Vogels

afvalstoffenbeleid en uw Afvalstoffenplan. Het gaat hier om de productie van fosfaat, een produkt dat absoluut moet worden teruggedrongen om de vervuiling van landbouwgronden en watervervuiling tegen te gaan. Bovendien gaat het om een productieprocedure waarbij voor de productie van 1 kilogram fosfaat, 4 kilogram afval wordt geproduceerd. Dit is in 1990 volkomen onaanvaardbaar.

Mogelijke doorsijpeling houdt ook een risico in voor het milieu. Het is immers nog altijd niet zeker dat de kleilagen zo ondoordringbaar zijn als wel eens wordt beweerd. De verticale doorsijpeling kan nog worden betwist maar de horizontale afsijpeling is een feit. Aangezien de kleilagen aflopen naar Antwerpen toe, dreigt het gevaar dat het grond- en het drinkwater besmet worden met zware metalen.

Wij worden ook geconfronteerd met verzet, woede en desillusie van de plaatselijke bevolking die zich eens te meer bij de neus genomen voelt. Er werd lang verondersteld dat men in Terhagen aandacht zou besteden aan stadsrenovering en herwaardering van het gebied. Nu wordt de bevolking geconfronteerd met een gipsberg van 32 meter vlak tegenover een in opbouw zijnde sociale woonwijk.

Het natuurlijk patrimonium wordt eveneens bedreigd. Monumenten en Landschappen wees in zijn advies begin 1988 nog op de enorme waarde van Terhagen, zowel uit archeologisch standpunt als op het gebied van de natuur. Er werd zelfs gesuggereerd het gebied te classeren als beschermd landschap.

Aan Prayon-Rupel werd nooit een MER gevraagd, alhoewel dit een bedrijf bij uitstek is waarop deze reglementering van toepassing zou moeten zijn.

Mijnheer de Minister, dit dossier is zo belangrijk dat u zich niet kan verbergen achter uw algemeen afvalstoffenbeleid of achter de aan gang zijnde procedure. Ik weet dat deze zaak op het ogenblik wordt behandeld op provinciaal niveau. Indien u het afvalstoffenbeleid ernstig meent, moet

u de vergunning aan Prayon-Rupel weigeren.

Prayon-Rupel verdient geen vergunning omdat het fosfaten produceert die via de landbouw het milieu vervuilen, omdat het een procédé aanwendt dat voor één kilo afgewerkt produkt vier kilo afval produceert, omdat het op geen enkele wijze investeert in recyclage, omdat het opnieuw van plan is milieu, natuur en bevolking geweld aan te doen.

In het kader van een efficiënt milieu-beleid kan dus onmogelijk een nieuwe stortvergunning aan dit bedrijf worden afgeleverd. Mijnheer de Minister, wij hopen dat uw antwoord ter zake duidelijk zal zijn en een positieve wenk zal inhouden ten opzichte van de bevolking en de bestendige deputatie die zeer binnenkort moet beslissen over het al dan niet verlenen van een nieuwe stortvergunning.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, ik stel vast dat zowel de heren Egelmeers en Cauwenberghs als mevrouw Vogels gevraagd hebben het probleem van het Rupelstort op zich te beoordelen.

Ik geef toe dat het dossier van dit stort geïsoleerd moet worden bekeken, maar toch kan het niet helemaal los gemaakt worden van het Afvalstoffenplan voor heel Vlaanderen dat gebaseerd is op een voorkomingsbeleid — dus ook voor Prayon-Rupel — op een recyclagebeleid — ook voor Prayon-Rupel — en op andere pijlers zoals verbranding en storten. Storten is wel het laatste alternatief.

Bij wijze van algemene inleiding herinner ik eraan dat het decreet aangenomen door de Vlaamse Raad op 2 juli 1981 bepaalt op welke wijze het Afvalstoffenplan tot stand moet komen. Stap voor stap werd de besluitvorming opgebouwd. Het is de Vlaamse Executieve die uiteindelijk wanneer heel de procedure is doorlopen imperatieve voorstellen doet. Aan de GOM's werd gevraagd een synthese te maken van de verschillende voorstellen uitgebracht door gemeenten en andere instanties. Helaas was het verslag van de GOM's niet

aan een tijdslimiet gebonden. OVAM heeft aldus moeten wachten op het advies van de GOM-Antwerpen, dat hiermee de laatste was, om aan een synthesevoorstel te beginnen voor de Vlaamse Executieve. Volgens het decreet zijn de adviezen van de GOM niet bindend, maar bij afwijking moet de Executieve zeggen waarom.

De heer Timmermans en AGALEV hebben gepleit voor een grote uitspraak van de Vlaamse Raad bij het Afvalstoffenplan. Ikzelf geef er de voorkeur aan het decreet te volgen, maar ik ben wel bereid in de Commissie voor het Leefmilieu het voorstel van het Afvalstoffenplan dat u intussen allemaal moet hebben gekregen, uitvoerig te bespreken en dit binnen de kortst mogelijke tijd. Het spreekt vanzelf dat de bespreking in de Commissie mijn beslissingen eventueel kan beïnvloeden, maar als ik de suggesties van de Commissie niet volg moet ik dat niet verantwoorden zoals dat wel het geval is voor de adviezen van de GOM's, zoals ik al zei. Ik hoop tegen half februari een definitief Afvalstoffenplan te kunnen voorleggen. Dat zal geen gedetailleerd plan zijn, maar wel een plan met de grote krachtlijnen waaraan het beleid moet voldoen in de komende jaren. Dit plan moet de verantwoordelijkheden op de verschillende niveaus vastleggen, aan de gemeenten moet het bijvoorbeeld de garantie geven dat ze niet het kind van de rekening worden als zij zorgen voor selectieve ophaling. Het moet ook garanties geven inzake recyclage en verwerkingscapaciteit, ook voor het klein gevaarlijk afval. Het moet tevens de rechten en plichten vastleggen van gemeenten en *intercommunales*, maar ook van het Vlaams Gewest waarvan de tegenprestatie uitdrukkelijk moet worden ingeschreven in het decreet.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Minister, mag ik even onderbreken ? Heb ik het goed begrepen dat u dit plan aan de Commissie voor het Leefmilieu zal voorleggen vooraleer de Executieve een beslissing zal nemen over het afvalstoffenplan ?

Minister T. Kelchtermans : Inzake het Afvalstoffenplan zoals het nu voorligt heb ik gezegd dat ik aan de

T. Kelchtermans

Voorzitter van de Commissie voor het Leefmilieu zal vragen het plan zo vlug mogelijk in de Commissie in bespreking te brengen, zodat men met haar bevindingen rekening kan houden bij het voorleggen van dit plan aan de Vlaamse Executieve en bij de definitieve beslissing, ten laatste midden februari.

De heer J. Timmermans : Het is dus wel voorafgaandelijk ? Het is belangrijk dat wij daarover akkoord gaan.

Minister T. Kelchtermans : Maar, als er geen bespreking in de Commissie voor het Leefmilieu plaatsvindt . . .

De heer J. Timmermans : Het hangt dus van ons af ?

Minister T. Kelchtermans : Als er geen bespreking in de Commissie voor het Leefmilieu plaatsvindt binnen de veertien dagen, kunnen wij de beslissing niet meer uitstellen. Voor mij is half februari de limiet. Andere sprekers hebben mij er reeds op gewezen dat het plan begin januari moest klaar zijn. Wij hebben nu een overgangperiode, maar men kan niet eindeloos uitstellen. Half februari zal ik het plan voorleggen aan de Vlaamse Executieve. Indien de Commissie invloed wil uitoefenen op de besluitvorming, dan heb ik er geen bezwaar tegen dat zij daarover voorafgaandelijk en vrijblijvend een bespreking voert, rekening houdend met de nu gekende adviezen.

Mijnheer de Voorzitter, mag ik daarmee afronden wat de algemene aspecten betreft ?

Net zoals de heer Frans Cauwenberghs en mevrouw Vogels wens ik mijn appreciatie uit te spreken voor de manier waarop de heer Egelmeers hier de verontwaardiging verwoordt van de streek waarin hij is opgegroeid en waar de plaatselijke parlementsleden toch een bijzondere verantwoordelijkheid dragen. Ik kan u zeggen dat ik over deze zaak niet licht oordeel. Het is echter niet de Executieve die ter zake beslissingen neemt. Het is de bestendige deputatie die in het verleden, ook via OVAM, terreinen heeft aangekocht en daaromtrent blijkbaar besprekingen heeft gevoerd

met Prayon-Rupel. Ik voel mij dus niet gebonden door akkoorden die al of niet in het kader van deze besprekingen zijn vastgelegd. Wanneer dit dossier, zoals de heer Cauwenberghs zegt, op mijn tafel zal belanden, zal ik ook in het kader van de krachtlijnen die wij in de Executieve zullen bepalen, autonoom oordelen, welke de mogelijkheden zijn. Men mag er echter niet aan voorbijgaan dat er reeds beslissingen zijn genomen in het programmadecreet.

Er werden onder meer zware milieuheffingen voorgesteld op gipsstortingen, die bij het bedrijf hard aankomen. Daarover zijn contacten gelegd, ook via derden. Met de 450.000 ton die het bedrijf op jaarbasis stort, tegen een goede dertig frank per ton, betaalt het nog altijd ongeveer 14 miljoen frank per jaar aan milieuheffing. Dit moet het bedrijf aanmoedigen om tot recyclage over te gaan. Met een gelijkaardig bedrijf, BASF, hebben wij reeds een overeenkomst besproken. Het bedrijf heeft zich akkoord verklaard — de formele ondertekening moet nog gebeuren —, in ruil voor een lagere coëfficiënt voor het bepalen van de milieuheffing, zijn gipslozingen in de Schelde tegen einde 1994 definitief te stoppen. BASF heeft in het verleden niets betaald, behalve 10.000 frank in 1990, omwille van de specifieke regeling. Het bedrijf zal dus een milieuheffing betalen, niet op het zeer hoge niveau dat aanvankelijk was voorgesteld, maar op een aanvaardbaar niveau dat de afbouw van de afdeling toelaat. Met Prayon-Rupel zijn er ook belangrijke gesprekken gevoerd in het kader van het afvalstoffendecreet. Zij zijn bijzonder gemotiveerd wat de recyclage betreft en zij zullen nog meer gemotiveerd zijn indien de heffing, die nu reeds bijzonder hoog is, nog moet worden verhoogd indien ze geen effect zou sorteren.

Ik voel mij dus niet gebonden door gelijk welke afspraak die in het verleden werd gemaakt. Als ik het dossier voor een behandeling in beroep krijg zal het, in het kader van het Afvalstoffenplan dat midden februari wordt vastgelegd, ook een behandeling krijgen. De milieuheffing blijft voor mij een belangrijk gegeven in

AGALEV-Kamerlid M. Vogels beschouwt de houding van Minister T. Kelchtermans (CVP) in het dossier van de stortvergunning voor Prayon-Rupel als een ideale testcase voor de geloofwaardigheid van het afvalstoffenbeleid van de Minister

het stimuleren van de recyclage-activiteit.

Beide sprekers hebben het element van de verbrandingsovens aangebracht. Ter zake werd geen enkele beslissing genomen. Ik weet dat de electriciteitssector geïnteresseerd is om te participeren in verbranding en afvalverwerking omwille van de voorkennis die zij hebben. Of men klassieke brandstof in het milieu verbrandt of men verbrandt afval, beide met energie, uiteindelijk kunnen argumenten worden aangebracht om afval te verkiezen boven de klassieke brandstof die men waarschijnlijk voor veel nuttiger doeleinde kan gebruiken.

Over de bestemming van Schelle in het globale Afvalstoffenplan werd geen enkele beslissing genomen. Er is wel belangstelling vanuit de betrokken sector om te participeren, rekening houdend met de discussies die in Vlaams Brabant ter zake werden gevoerd. Wij zijn de mening toegedaan dat ieder samenwerkingsgebied erin moet slagen binnen zijn eigen omschrijving de eigen problemen op te lossen. Het gaat niet op dat in Ru-

T. Kelchtermans

pel de problemen van andere provincies worden opgelost. Het gaat ook niet op dat Antwerpen inzake verbranding of storting problemen van Vlaams Brabant oplost. Dit geldt ook voor de provincie Limburg waar helaas heel wat afval wordt gedeponeerd uit de provincie Antwerpen dat zelf onvoldoende mogelijkheden ter plaatse heeft.

Hiermee kom ik min of meer tegemoet aan de zorg die de interpellanten uiten. Ik kan mij inbeelden wat het betekent rekening te moeten houden met de engagementen uit het verleden. Impulsgebieden worden voorgesteld. Zij moeten de aantrekkingskracht van hun streek verhogen. Dit staat haaks op wat in aantocht is. Dit moet beoordeeld worden binnen het geheel van het Afvalstoffenplan en binnen de provincie waar de verschillende problemen een oplossing moeten krijgen.

Collega Vandebosch vroeg zich af wie over dit plan zal beslissen. Hij sprak over een gelijkaardige organisatie die in voorbereiding is en die zich zou bezighouden met het vast afval. Ter zake werd geen enkele beslissing genomen of intentie geformuleerd. Het behoort tot de mogelijkheden van de milieuholding om als dat nodig zal zijn daarin te participeren. De SERV heeft reeds kritiek geuit. Wij hebben dit plan zelf bij de SERV ingediend, wat niet in de procedure is voorzien, omdat wij de uitspraak wilden van de sociaal-economische gesprekspartners over de financiële onderbouw die dit plan moet dragen. Daarover kan ik duidelijk zijn. Er zijn financieel voldoende mogelijkheden om dit plan te sensibiliseren.

Ik heb reeds geantwoord op de garantieclausules die wij moeten inbouwen voor de gemeenten als zij zich inschrijven voor het selectief ophalen van gevaarlijk afval of van te recycleren materiaal. Ook de overeenkomst met de verpakkingsindustrie is zo goed als rond en kan binnen enkele weken worden ondertekend. Wij zullen nog de gelegenheid krijgen te spreken over de inhoud van deze convenant.

De heer Van Vaerenbergh heeft vragen gesteld over de financiële mogelijkheden. Het MINA-fonds geeft deze mogelijkheden. De logica is dat het fonds wordt gefinancierd via heffingen, conform het principe de vervuiler betaalt. In het decreet werd uitdrukkelijk overeengekomen dat de gelden alleen gaan naar die gebieden van waaruit het geld is aangebracht.

Inzake de afzetmarkt voor selectief opgehaald materiaal zijn wij nu reeds gestart met een aantal interessante initiatieven waarin ook de overheid moet participeren op het vlak van glas in voorbereiding en plastic in voorbereiding. Vrijdag zal een dergelijke industriële activiteit worden opgestart. Een studiesyndicaat inzake rubber zal binnen een jaar een voorstel doen. Op tientallen andere terreinen zal de overheid zich mee moeten engageren met de private sector om recyclage-activiteiten op te zetten die voor goede en minder goede dagen de garantie moeten geven dat er een afzetmarkt is, dit om de ervaring van het verleden inzake glas en papier te vermijden.

Tegen 31 december 1991 zal het klein gevaarlijk afval in heel Vlaanderen selectief moeten worden opgehaald. Daarbij moeten we vanzelfsprekend de garantie hebben dat het ofwel gestockeerd ofwel verwerkt wordt, naar gelang de mogelijkheden. Ook aan de minimum leveringen van afval aan verbrandingsovens, een contradictoerisch punt in het afvalstoffenbeleid, moet iets worden gedaan. In het Afvalstoffenplan wordt de omgekeerde richting uitgegaan. Aan de gemeenten wordt een maximum hoeveelheid afval opgelegd. Indien zij meer afval leveren aan de verbrandingsoven, zondigen ze tegen de principes van voorkoming en recyclage. Op die manier kunnen wij voorkoming en recyclage bevorderen en verbranden tot een minimum beperken.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb synthetisch de belangrijkste elementen uit de interpellaties overlopen. Mevrouw Vogels heeft me gevraagd vandaag zeer formele uitspraken te doen. Hoewel het niet tot de geploegenheden behoort in een antwoord

op een interpellatie te anticiperen op een dossier dat nog niet is ingediend, toch heb ik het kader geschetst waarin de beslissingen zullen worden genomen. Ik wijs er uitdrukkelijk op dat ik de beloften van mijn voorgangers niet naast me zal neerleggen, maar me daarin zal engageren. Ik begriep volkomen dat individuele beslissingen over individuele dossiers een testcase zijn voor de geloofwaardigheid van het Afvalstoffenplan.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn toezegging dat de Commissie voor Leefmilieu advies zal kunnen uitbrengen. Morgen kunnen wij dit in de Commissie regelen en misschien kan er dan in de eerste week van februari gediscussieerd worden. Uiteraard moeten we dan beschikken over het ontwerp.

Mijnheer de Minister, u hebt echter niet geantwoord op mijn suggestie om mevrouw Smet om advies te vragen in verband met de Noordzeeconferentie.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Ik sta erop dat wij de autonomie van Vlaanderen behouden, zoals ze in feite is. Wij hebben geen advies van mevrouw Smet nodig. Er werd gesuggereerd dat het voor mij geen probleem moet zijn om mijn standpunt met dat van mevrouw Smet te laten overeenkomen. Dat is inderdaad zo. Mevrouw Smet is mij overigens zeer dierbaar. Wij kennen echter voldoende de engagementen van de Noordzeeconferentie en van andere internationale overeenkomsten en ik voel hoegenaamd niet de behoefte om nogmaals te vragen wat we reeds weten. Dat zou erop neerkomen de nationale Regering te vragen zich rechtstreeks te mengen in het afvalstoffenbeleid dat tot de autonome bevoegdheid van het Vlaams Gewest behoort. Misschien kan het u wel gerust stellen dat over deze zaak zal worden gesproken op de Interministeriële Conferentie voor het leefmilieu. Daar komt iedere belangrijke beslissing aan bod om samen met de rest

T. Kelchtermans

van het land coördinerend te kunnen optreden. Het is de taak van de nationale Regering en dus van mevrouw Smet op dat vlak eventueel initiatieven te nemen.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Minister, hier is sprake van een dubbel petje. Toch wordt steeds op groteske wijze verwezen naar dat zo noodzakelijke overleg, naar de Interministeriële Conferentie over ons milieubeleid. De normen worden nationaal gesteld, maar de Gewesten moeten ze uitvoeren. Dat is werkelijk gênant als er dan geen advies of overleg wordt georganiseerd. Minister Kelchtermans beweert terecht dat het zijn verantwoordelijkheid is, maar op nationaal niveau antwoordt mevrouw Smet dat het een zaak van de Gewesten is, dat zij niet verantwoordelijk is. Toch slaagt men er in voor de media ronkende verklaringen af te leggen bij het onderschrijven van bepaalde conventies. Ik ben het er mee eens dat iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid voor ogen houdt, maar mededeling hiervan in het Interministerieel Comité is volgens mij niet voldoende. Dat druist in tegen elke fundamentele afspraak. De bevolking is trouwens niet meer geneigd dit als waarheid te beschouwen. Er zou in ieder geval sprake moeten zijn van samenspel alvorens enige toetsingsmogelijkheid wordt tot stand gebracht over wat voorgenomen is en over de op nationaal niveau getroffen afspraken.

Minister T. Kelchtermans : Er bestaat een belangrijk onderscheid tussen het formeel advies door het Vlaams Gewest aan de nationale Regering — onze instellingen zijn er om

uit te maken of dat nodig is — en het informeel contact om aan beleidscoördinatie te doen.

De nationale Staatssecretaris heeft ter zake een studienamiddag georganiseerd over het afvalstoffenbeleid dat door de verschillende Gewesten wordt gevoerd. De Gewesten nemen daaraan deel. Ik heb daar geen enkel bezwaar tegen. Dat is het informele aspect. Dat gebeurt meer dan naar buiten toe blijkt. Uw vraag handelt echter over het formeel advies van het Vlaams Gewest aan de nationale Regering over een bevoegdheid die — ingevolge de wet op de staatshervorming — uitsluitend behoort tot de nationale Regering.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Ik dank de Minister voor zijn antwoord in verband met het probleem van het afval in de Rupelstreek. Het verheugt mij dat het nieuwe Prayon-stort deel zal uitmaken van het Afvalstoffenplan 1991-1995. Tevens doet het mij genoegen dat de Minister bevestigde dat hij zich niet zal laten binden door de eventueel regionaal gemaakte afspraken. Ik ben het echter niet met hem eens wanneer hij zegt dat hij de procedure moet afwachten en de geplogenheden ter zake respecteert, namelijk geen uitspraken te doen zo lang het dossier niet op zijn werktafel ligt. Ik vrees echter dat de Minister de gemaakte afspraken en de lobbying ter zake onderschat. Het zal veel moeilijker zijn de beslissing van de bestendige deputatie opnieuw op de helling te zetten dan nu sommige elementen van het Afvalstoffenplan 1991-1995 bij te sturen. Dat is trouwens de reden waarom ik een motie van aanbeveling heb ingediend. Deze motie strekt er toe dat de Vlaamse Executieve zich nu zou uitspreken

over de niet-toekenning van een nieuwe stortvergunning. Deze motie van aanbeveling moet geenszins worden beschouwd als een aanval op het huidige beleid, maar eerder als een steun van de Vlaamse Raad om u toe te laten het Prayon-stort niet goed te keuren.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door mevrouw Vogels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een Openbare Vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 13.05 uur.**
